

HUMavisen

Nr. 3 2009

Udgiver

Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C
Tlf. 8942 6923
Fax: 8942 1200
FirstClass e-post: HUMavisen
E-post: humavis@hum.au.dk
www.humaniora.au.dk/nyheder/humavis

Redaktion

Marianne Ester Back (ansv.)
Anja Kjærgaard (redaktør)
Svend Aage Mogensen
Stefan M. Rasmussen
(studentermehjælper)

Navneredaktion

Inge Østergaard Hansen
Bettina Holmbo Acthon

Layout og tryk

Zeuner Grafisk as

Eftertryk

Eftertryk af redaktionelt indhold er tilladt med tydelig kildegengivelse.

Oplag

5.000 eksemplarer.

ISSN

0908-5343

- 4 Velkommen på Humaniora
- 5 Made in Japan
- 6 Hvad skal HUMavisen hedde?
- 7 Studiestruktur 2010
- 8 Ny specialepakke på Oplevelsesøkonomi
- 10 Millioner til gavn for dimittender
- 11 Humanistiske uddannelser består kvalitetstjek
- 12 Jagten på kulturen
- 14 Det rullende universitet
- 16 Sommeruniversitet i smilets tegn
- 22 Fakultetets nye hold af institutledere
- 24 Humaniora må oppe sig
- 26 Voxpop
- 28 Fra kortison-cocktail til sundhedsreform
- 30 Danmarkshistorien.dk som eksportvare
- 32 Klimakonference: Ansvar på tværs af grænser
- 40 Nye services

Forsiden: Humanioras nytte lokalt og globalt. Billedfrisen på forsiden er humanistiske projekter lige fra arkæologiske fund på Galathea-ekspeditionen til digitale medier i bybilledet.

Deadline næste nummer:

Deadline er mandag 16. november (større ting dog før)
Næste nummer udkommer 7. december

INDHOLD

VELKOMMEN PÅ HUMANIORA

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

Humaniora kan i år byde velkommen til 1255 nye studerende. Det er en stigning på 24 % i forhold til 2008 og en mindre stigning i forhold til 2007, der var et rigtig godt år. Det rekordstore ansørgertal har resulteret i, at flere fag melder om alt optaget. Det gælder både store humanistiske fag som Nordisk, Engelsk og Historie, men også mellemstore fag som Kunsthistorie, Litteraturhistorie, Idéhistorie og Filosofi får fuldt hus i år.

Mød dette års humanist

Profilen af dette års humanist, som vi byder velkommen, er kendetegnet ved at være under 22, kvinde med 1-2 sabbatår, ønsket om at studere i udlandet og med planer om en karriere i det private erhvervsliv. Så der er sket meget siden klicheen om den evighedsstuderende. Man behøver endda ikke gå så langt tilbage for at notere en større udvikling. I 2002 var andelen af studerende under 22 på blot 39 %, mens den i 2009 er steget til 59 %. Og hvor mange år, de studerende vælger at bruge, før de søger ind på drømmestudiet, er også under udvikling. Mens 2006 kunne notere 57 % studerende, der søgte ind med en blot 1-2 år gammel adgangsgivende eksamen, kan 2009 skrive 67 %. Det betyder også, at 67 % har haft muligheden for at benytte dette års bonusordning, hvor de har kunnet gange deres snit fra gymnasiet med 1,08.

Mest populære

Medievidenskab er et af de mest populære studier. Her ligger grænskvotienten i år på 9,3, og 430 studerende har modtaget et afslag. Også Antropologi/Etnografi og Æstetik og Kultur må melde om alt optaget og høje grænskvotienter. Her var kvotienterne henholdsvis på 9,0 og 8,3 i år.

Mere information

Der er flere ansøgnings- og optagelsesstatistikker på <http://mit.au.dk/da/optag/statistik.htm>

Fag	Optag			Grænskvotient		
	2007	2008	2009	2008	2007	2006
Antropologi og etnografi	93	93	80	9,0	7,5	8,2
Brasilianske studier	12	10	10	-	-	3,7
Digital design - IT, æstetik og interaktion	44	46	45	7,3	5,1	6,4
Dramaturgi	55	56	50	5,5	5,5	6,4
Engelsk	105	57	100	5,6	-	6,2
Filosofi	70	38	65	4,9	-	5,8
Forhistorisk arkæologi	19	11	25	-	-	4,6
Fransk sprog, litteratur og kultur	12	9	11	-	-	-
Græsk (Klassiske sprog)(1)	1	-	-	-	-	-
Historie	126	87	119	3,9	-	6,2
Idéhistorie	48	29	45	6,9	-	6,8
Informationsvidenskab	75	65	80	6,2	-	5,5
Italiensk sprog, litteratur og kultur(*)	13	6	5	-	-	-
Japanstudier	27	22	20	6,4	5,1	6,2
Kinasudier	30	16	30	-	-	6,4
Klassisk arkæologi	10	15	18	-	-	3,6
Klassiske sprog (1)	7	3	13	-	-	-
Klassisk filologi (Klassiske sprog) (1)	5	-	-	-	-	-
Kunsthistorie	71	62	66	6,3	-	6,4
Latin (Klassiske sprog) (1)	1	-	-	-	-	-
Lingvistik	35	34	35	7,1	5,3	-
Litteraturhistorie	53	38	50	5,7	-	6,8
Medievidenskab	74	76	71	9,3	8,2	5,8
Middelalderarkæologi	20	17	25	-	-	4,1
Sydassensudier (*)	4	5	5	-	-	-
Musikvidenskab	45	34	58	-	-	særligt
Nordisk sprog og litteratur	105	81	99	5,0	-	6,4
Russisk (Østeuropastudier) (2)	8	-	-	-	-	-
Serbokroatisk (Østeuropastudier) (2)(x)	4	-	-	-	-	-
Spansk sprog, litteratur og kultur	28	25	31	-	-	5,5
Tjekkisk (Østeuropastudier) (2)(x)	-	54	31	-	-	-
Tysk sprog, litteratur og kultur	25	32	32	-	-	-
Ungarsk (x)	-	-	-	-	-	-
Æstetik og kultur	37	37	35	8,3	6,2	8,4
Østeuropastudier (inkl. (2)	12	12	14	-	-	-
I ALT	1.255	1.016	1.232	-	-	-

(1) = Optagelsesområde Klassiske sprog består af Klassisk filologi, græsk og latin

(2) = Optagelsesområde Østeuropastudier består af Russisk, bosnisk-kroatisk-serbisk og tjekkisk

(x) = Kun optag hvert andet år

(*) inkl. interstart 1. februar

kvotienttal = alle med unøjagtige kvotienter optaget

eventuelt enkelt (men ikke alle) med 0,1 færre

alle opt. = alle optagne, m. den ingen =

NBI Tallene er tilbud om optagelse. De endelige optagelsestal efter udbud af - og ansøgere

der vælger at sige nej tak til studiepladsen, foreligger først efter semesterstart.

Ansøgninger = 1. prioritetsansøgninger

MADE IN JAPAN

Interessen for Japanstudier har været overvældende i år. Med en fremgang på 88 % flere 1. prioritetsansøgere melder faget om alt optaget, og ca. halvdelen af alle ansøgere har fået et afslag. Hvad er årsagen?

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

Watashi wa Thanya desu. "Jeg hedder Thanya" betyder sætningen for dem, der ikke lige har deres japanske egenskaber i orden. Morratz Madsen hedder hun også den nye japanstuderende, der sammen med 26 andre netop har taget hul på deres asiatiske studier. Japanstudier er blandt en af overraskelserne for dette års optag. Faget har modtaget næsten 40 % flere ansøgere end til kinesisk, der ellers er det andet største sprogfag. Hvad skyldes den pludselige interesse?

Populær popkultur

Japanstudier indtager i år pladsen som fjerde største sprogfag. Anemone Platz, der er lektor ved Japan-studier, har et bud på den stigende interesse.

– Den unge generation er vokset op med den japanske popkultur med manga-tegneserier og anime. Og midt i legen opstår den mere seriøse interesse for sprog og kultur.

Det virker som et godt bud,

hvis du spørger Tanya Morratz Madsen.

– Det var et dokumentarprogram om mangategneserier, der første gang vakte min interesse for den japanske kultur. Sidenhen har jeg researchet rigtig meget i både kulturen og sproget og er faldet for den kunstneriske del og begyndt at tegne selv.

Tegneserier, kampsport og familie

Ser man i interessekategorien på Peter Oleif Petersens facebookprofil, er det også anime og manga, som står øverst på listen.

– Jeg har altid haft en fascination af Østens mystik, og den er blevet uddybet af anime og manga. På det dybere plan er jeg også meget inspireret af den åndelige og filosofiske side af kulturen, og det tiltaler mig, at Japan er en blandingskultur.

På Japanstudiets rusuge har en introduktionsrunde også allerede afsløret, at manga og anime er en stor årsag til deres studievalg.

Kampsport og familierelationer er mindre kategorier.

Studier i populærkultur

Men kan manga- og anime-entusiastene forvente at stifte bekendtskab med deres tegneseriehelte under studierne?

– Så længe den store interesse varer ved, vil vi fortsat prøve at udbyde fag, som trækker på populærkulturen som kildemateriale, hvor man kan lære noget om japanske samfundsforhold, kultur og historie på et akademisk niveau, fortæller lektor Anemone Platz.

– I løbet af bacheloruddannelsen integrerer vi materiale i sprogundervisningen og andre

forløb, som har rødder i populærkulturen. Desuden udbød vi sidste semester seminarer med titler: *Det japanske samfund set gennem dens populærkultur* og *The export of Japanese popular culture to Europe*, fortæller Anemone Platz.

Hverken Tanya Morratz Madsen eller Peter Oleif Petersen har været i Japan og forventer helt klart at studere i udlandet et semester eller to. Og hvad angår karrieren, drømmer Peter Oleif Petersen sig langt væk.

– Jeg kunne godt tænke at bosætte mig i Japan et længere stykke tid, og måske arbejde på en ambassade og prøve kræfter med enten oversættelses- eller tolkearbejdet. ■

HVAD SKAL HUMavisen HEDDE?

Læserafstemning om nyt navn til fakultetets magasin

Af Søren Aage Mogensen · slam@hum.au.dk

I 16 år har fakultetets blad heddet *HUMavisen*. Som du utvivlsomt har bemærket, har bladet nu fået nyt design i tråd med universitetets nye designlinje. Nu vil vi også ændre navnet: Især fordi bladet jo tydeligvis er et *magasin*, ikke en *avis*.

Vi vil også gerne fortælle, at bladet hører til på Det Humanistiske Fakultet på en fiks måde og markere, at det primært er et internt magasin. Det bruger vi *HUM* til, og dét vil vi gerne fortsætte med, ligesom titlen gerne skal antyde, at der er tale om et medie.

Vi har samlet en række forslag til nyt navn, hvor vi har sneget "HUM" ind i et betydningsmættet ord med um-lyd, og nu vil vi gerne bede læserne om at være med til at vælge: Gå ind på www.humaniora.au.dk/navn, hvor du kan stemme på det navn, du foretrækker og i øvrigt give dit besyv med.

De nominerede er:

FAKTHUM

PRO: Kombinerer *fakultet* og *humaniora* i ét ord. Redelighed.
CONTRA: Postulerer objektiv sandhed. Prøvda.

MOMENTHUM

PRO: *Momentum* er dynamikken og fremdriften, *moment* er øjeblikket og nuet. Aktualitet med fremsyn. Solidt uden at stå stille. Fortæller at *Humaniora* er i bevægelse.
CONTRA: Der er allerede et blad, der hedder *Moment*.

PLENHUM

PRO: Plenum – her kan alle humanister mødes.
CONTRA: Hvordan skal det udtales – *Plen-håm*? Unaturligt stumt h.

POSTSCRIPTHUM

PRO: Et skrift til eftertanke. Afspejler magasinets dybde i modsætning til fx avisers nyhedsstrøm.
CONTRA: PS'er er til det, der ikke var vigtigt nok – eller lidt for useriøst – til at komme med i hovedteksten. Minder også for meget om *posthum*.

PUNKTHUM

PRO: To ord i et: *Punkt* og *punktum*, det symboliseret sted (= bladet) og skriftsproget. Punkt-HUM er stedet for humanister.
CONTRA: Punktum afslutter, lukker og slukker. Stillestående. Nul dialog. Dixi.

SCRIPTHUM

PRO: Reference til klassisk *humaniora* og det skrevne.
CONTRA: For støvet og for snævert.

VOTHUM

PRO: Stemme og afstemning. Humanisternes stemme(t).
CONTRA: *Votum* er et jura-begreb, og på latin betyder det et *løfte* eller *bøn* (til guderne).

Stem og kommentér på
www.humaniora.au.dk/navn

STUDIESTRUKTUR 2010

Der er to centrale mål med den nye studiestruktur, der indføres på Humaniora 1. september 2010: mere tværfaglig dynamik og større job- og kompetencebevidsthed

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

De humanistiske uddannelser opbygges fremover i to spor: et kernefagligt spor og et tværfagligt spor. De kernefaglige elementer udgør uddannelsens faglige omdrejningspunkt og skal løbende gennem uddannelsen suppleres med tværfaglige elementer. Det tværfaglige spor introduceres på bacheloruddannelsens 3. semester, hvor den studerende kan vælge mellem et antal *HUM-fag* på fakultetet med fokus på tværgående humanistiske kompetencer og følges op af tilvalgsfag på 5.-6. semester.

– Med indførelsen af *HUM-fag*, som er åbent for studerende fra alle humanistiske fag, ønsker vi at bringe de studerendes forskellige fagligheder i spil, og det gør vi ved at etablere et indre uddannelsesmarked på Det Humanistiske Fakultet, hvor studerende kan gå på tværs og vælge frit fra de forskellige fagområder. Ved at deltage i tværfaglige forløb opøves de studerendes evne til at indgå i samarbejde med andre fagligheder, og samtidig kan de skærpe bevidstheden om egne kernefaglige kompetencer, fortæller prodekan for uddannelser Arne Kjær.

Han ser gerne, at det indre uddannelsesmarked på humaniora bliver forløber for et indre uddannelsesmarked på universitetet som helhed. Derfor har fakultetet også fremsat et forslag i universitetets studieudvalg om, at man skal kunne vælge 10 ECTS-point frit mellem alle fakulteter, men det er der ikke truffet endelig afgørelse om endnu, så foreløbigt kommer det indre uddannelsesmarked kun til at gælde på humaniora.

Arbejdsmarkedsrettet profilfag

En anden nytænkning i den nye studieordning bliver indførelsen af profilfag, som er placeret på kandidatuddannelsens 3. semester. Profilfag kan være

1. kurser, der med afsæt i et fagligt tema inddrager forskellige arbejdsmarkedsaspekter
2. projektorienterede forløb med f.eks. praktik i Danmark eller udlandet
3. studier ved et universitet i udlandet.

– Fælles for profilfagene er, at de har et fagligt udgangspunkt, men

samtidig er orienteret mod arbejdsmarkedet. Profilfag skal således være tænkt i forhold til et arbejdsmarked, og profilfagene skal kunne rekruttere studerende på tværs af flere fag – ikke nødvendigvis alle fag på humaniora, men flere fag. Så i slutningen af kandidatuddannelsen kommer det tværfaglige ind igen, fortæller Arne Kjær.

Sigtet med profilfagene er, at dimittender kommer til at stå med en stærkere arbejdsmarkedsrettet profil efter endt uddannelse. og dermed får de en lettere overgang til arbejdsmarkedet. Udfordringen for de forskellige studienævn består således i at lave koblinger mellem faglighed og arbejdsmarkedsorientering. Den proces går så småt i gang nu, og der er god tid til at diskutere indhold og form omkring de nye profilfag. Kandidatændringerne implementeres først i sommeren 2011, mens bachelor- og tilvalgsændringer implementeres i 2010.

Klar med underviserprofil

Selv om udbuddene af de nye *HUM-fag* og profilfag ikke ligger klar endnu, står det allerede klart, at der kommer et tilbud om en underviserprofil til de studerende:

– Vi ved, at der er 1/3 af vores kandidater, som går ind i underviserjob, og vi vil gerne forberede dem så godt som muligt. Derfor vil vi sammen med relevante fag udvikle et tilbud på 30 ECTS til de studerende, der gerne vil undervise. Jeg forestiller mig, at underviserprofilen vil bestå af to profilfag, hvoraf det ene bliver fagdidaktik, og at der også vil være et projektorienteret forløb, men det afklares i samarbejde med fagene, fortæller Arne Kjær.

På lidt længere sigt ser han gerne, at profilfagene også åbnes op for et tværfagligt samarbejde på tværs af fakultetsområder.

– Det vil vi undersøge, for netop det tværfaglige samarbejde er blandt andet med AT-forløb i gymnasiet kommet til at spille en central rolle. Almen studieforberedelse eller AT er et tværfakultært gymnasiefag, hvor et emne skal behandles af mindst to fag fra mindst to forskellige gymnasiale fakulteter, og kan vi ruste vores kandidater bedre til det tværgående samarbejde, der venter dem og få de andre fakultetsområder med på idéen, så står vores kandidater endnu stærkere, lyder det fra Arne Kjær. □

NY SPECIALEPAKKE PÅ OPLEVELSESØKONOMI

Et speciale på 35 sider, et produkt og en mundtlig eksamination – sådan lyder opskriften på den afsluttende eksamen på Oplevelsesøkonomi. De første kandidater sprang ud i juni

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

– Et centralt element i uddannelsen på Oplevelsesøkonomi består i at arbejde med produkt- og konceptudvikling. Derfor synes vi også, at det element skulle indgå i specialet. Det ligger i naturlig forlængelse af uddannelsen, og så har de studerende også noget, de kan vise frem og bruge i deres jobsøgning, fortæller prodekan for uddannelse Arne Kjær.

Den afsluttende eksamen er som i alle andre tilfælde normeret til et halvt år, men da der skal bruges tid på at arbejde med et produkt, betyder det, at der er mindre tid til at skrive afhandlingen, der max må fylde 35 sider inkl. fem siders selvrefleksion. Til gengæld skal man så også til en mundtlig eksamination af en times varighed, inden karakteren falder.

– Den mundtlige eksamination er ikke et forsvar af den skriftlige opgave. Derfor er der også sat en hel time af til eksaminationen. Det er afgørende, at den studerende kan tilføje noget nyt i forhold til den skriftlige fremstilling, fortæller Arne Kjær og fremhæver, at man med den nye eksamensform også har ønsket at teste en større helhed af kompetencer.

Lektor Dorthe Refslund Christensen har i juni haft de første oppe til den afsluttende eksamen og er overvejende positiv over for den nye eksamensform:

– Jeg synes, den reflekterer uddannelsen og den virkelighed, de skal ud i. Vi uddanner vores kandidater til at blive entreprenante. De skal ikke bare analysere forskellige tilstande, men også komme med praktiske forslag til ændringer. De skal kunne lave kampag-

ner og udarbejde strategier, men også kunne præsentere dem og implementere dem, fortæller hun.

Det første kuld

Med den nye eksamensform får de studerende også en fast dato for, hvornår uddannelsen afsluttes.

– Det er klart at foretrække, at man har en slutdato og kan fejre det. Og så kan jeg også godt lide idéen om, at vi skal lave et produkt, fordi vi på den måde kan udfolde os kreativt, og det lægger vores uddannelse i høj grad op til, fortæller Stine Kristiansen, der skrev speciale sammen med en anden om, hvordan man forener kultur og erhverv. Deres produkt bestod i en behovsundersøgelse, der blev udviklet til deres case, et århusiansk teater ved navn Katapult, og den behovsundersøgelse, vil de også kunne anvende i mange andre sammenhænge, vurderer hun.

Stine Kristiansen mener dog også, at det har været en udfordring at være de første, der skulle prøve eksamensformen af.

– Det har været svært ikke at have noget at sammenligne med. Vi har jo ikke kunne læse gamle specialer igennem eller se på andres produkter, inden vi selv gik i gang, fordi vi er den første årgang, der bliver færdige på Oplevelsesøkonomi.

Lotte Filskov er også en af de kandidater, der blev færdige i juni, og hun er meget positiv over for eksamensformen og fremhæver

blandt andet den mundtlige eksamination som et stort plus:

– Når vi kommer ud på arbejdsmarkedet handler det jo ikke kun om at kunne skrive lange rapporter, men også at formulere idéer face to face. Det med at præsentere en idé eller et projekt er der meget brug for, og det bliver man alt for lidt forberedt på i universitetsverdenen. Jeg synes netop, det er noget, der er blevet vægtet højt på vores uddannelse, også i forbindelse med specialet, og som jeg kan tage med mig og bruge, fortæller Lotte Filskov, der også mener, at

kravet om at aflevere et produkt i forbindelse med specialet er en ekstra gevinst bl.a. i forbindelse med jobsamtaler:

– Vi har arbejdet med produkter eller konceptbeskrivelser gennem hele uddannelsen. Så det kommer ikke som noget nyt, når vi skal i gang med specialet. Og alt det jeg har lavet: plancher, foldere, postkort osv. har jeg haft med til jobsamtaler, fordi det giver et bedre billede af, hvad jeg kan, og det gør også, at jeg har virket mere selvsikker, fordi jeg har haft noget at vise frem.

Flere muligheder fremover

Nu har de specialeskrivende på Oplevelsesøkonomi været testpiloter på den nye eksamensform, der overordnet set er blevet taget godt imod. I løbet af efteråret ventes en større erfaringsopsamling.

Kan andre studerende også se frem til, at den nye eksamensform bliver introduceret på deres fag?

– I forbindelse med næste revision af kandidatstudieordningerne skal det skrives ind i alle ordninger, at specialer kan have tre former. Man vil kunne aflevere et traditionelt speciale,

et produktspeciale eller et procesorienteret speciale, fortæller Arne Kjær og understreger, at man således ikke går væk fra det traditionelle speciale, men at studerende på denne måde skal gøres opmærksom på, at et speciale ikke nødvendigvis er en monografi på 80 sider, men at der eksisterer andre muligheder. Studienævnene kan også implementere de nye muligheder i de eksisterende ordninger, hvis de ønsker det, tilføjer Arne Kjær. □

Specialet er hårdt for de fleste at komme igennem, men med den nye eksamensform på Oplevelsesøkonomi føles processen måske mere overkommelig, fordi den skriftlige fremstilling max må fylde 35 sider. Til gengæld testes man også i forskellige formidlingsformer – både den skriftlige og mundtlige – foruden evnen til at materialisere et produkt. Billedet er taget til receptionen, hvor de første kandidater i Oplevelsesøkonomi blev fejret. 25 ud af 47 blev færdige på normeret tid, så der var glæde at spore både blandt de nyudsprungne kandidater og dem, der har haft det hårde slid med at få uddannelsen op at stå. ▼

MILLIONER TIL GAVN FOR DIMITTENDER

2.6 millioner får Det Humanistiske Fakultet, Syddansk Universitet og Aalborg Universitet til at gøre de studerende jobparate

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

For at imødegå finanskrisen og ledigheden blandt dimittenderne har Videnskabsministeriet afsat 10 millioner til forebyggende projekter. Det Humanistiske Fakultet har sat sig på 850.000 af midlerne og er klar til at gå i gang med at gøre de studerende jobparate.

– Det handler om at vi skal gøre vores studerende jobparate, inden de forlader universitetet, så de ikke først skal have pudset deres jobprofil af, når de er færdige med universitetet. Så målet er, at vi fremrykker kompetenceafklaringen og klæder vores studerende på til livet efter studierne, siger fuldmægtig Jannie Laigaard, der er blevet projektansat til at styre dimittendprojektet.

Nyt mentorprojekt

To områder som fakultetet vil gøre en særlig indsats ud af er kompetenceafklaring og relationen til erhvervslivet. Om det sidste område siger Jannie Laigaard.

– Vi er i gang med at udvikle

et mentorprogram, hvor 20-30 erhvervsfolk fra vores aftagerpanel har sagt ja til at være mentorer. Vi tror på, at vi ved at matche de jobsøgende med en mentor, der kender både de studerendes baggrund og har erfaring med arbejdslivet, vil få mange flere til at få mod på at finde job inden for arbejdsområder, de ellers ikke ville have tænkt på.

Udover mentorprogrammet består relationen til erhvervslivet også af en øget fokus på praktik og erhvervsspecialt.

Vejledning af studerende

Den anden del af projektets indsatsområde er en kompetenceafklaring, hvor den enkelte studerende kan få individuel karrierevejledning. Derudover får de studerende også mulighed for at deltage i nogle interessenetværk med forskellige jobprofiler.

Udfordringen for Vestdanmark

Ansøgningen blev til i et samarbejde med karrierecentre ved

Vil du have en forlemme i jobkøen? Mentorordning, Erhvervspecialt, Individuel vejledning er nogle af de tilbud, du kan læse mere om i brochuren Karrierestarteren.

Aalborg Universitet, Syddansk Universitet samt Handelshøjskolen. Sidenhen er Teologi og Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning også kommet med. Om samarbejdet siger Jannie Laigaard.

– Vores institutioner har det til fælles, at vi repræsenterer den del af Vestdanmark, som ikke har samme naturlige udbud af jobmuligheder som hovedstadsområdet. Vores dimittender har ofte længere søgetid, de skal i højere grad være geografisk mobile, og de skal indbyrdes kæmpe om den mindre mængde akademiske job i provinsen.

Målgruppen er alle studerende der mangler sidste år af deres kandidatuddannelse, og projektet kører fra nu og til udgangen af 2010. I første omgang kører projektet som et pilotprojekt for Institut for Æstetiske Fag og Institut for Historie og Områdestudier, men aktiviteterne er åbne for alle interesserede studerende. ■

For yderligere information kontakt: Jannie Laigaard: jl@hum.au.dk, 89 42 53 48
Se også humaniora.au.dk/karriere

HUMANISTISKE UDDANNELSER BESTÅR KVALITETSTJEK

Det er første gang, at de eksisterende humanistiske uddannelser skal igennem en akkreditering. Indtil videre har syv ud af syv bestået

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

Det er ikke længere kun nye uddannelser, der skal godkendes, nu skal universiteternes eksisterende uddannelser også akkrediteres. I foråret har bachelor- og kandidatuddannelserne på Filosofi, Idehistorie, Historie og Europastudier været igennem en faglig vurdering af deres kvalitet og relevans.

– Vi er meget tilfredse med, at alle vores uddannelser ikke blot er bestået, men har opnået fuld akkreditering, hvilket vil sige, de er blevet godkendt for de næste seks år, siger prodekan for uddannelser Arne Kjær.

I sidste runde fik fem uddannelser mellem et og to år til at rette op, og 13 uddannelser fik et godkendt stempel, men med en ny akkreditering efter blot tre år. Blandt de problematiske punkter var for lange studietider og manglende planer for efteruddannelse af undervisere. De fem betingede akkrediteringer findes på Københavns Universitet, Aalborg Universitet og RUC.

Næste runde

Uddannelsesområdet er i samarbejde med de berørte studienævne allerede godt i gang med næste runde, hvor fire uddannelser skal akkrediteres. Det drejer sig om bachelor- og kandidatuddannelserne fra Japanstudier og Kinastudier. Akkrediteringsrapporterne skal afleveres sidst i september. Og processen med de uddannelser, som skal akkrediteres i foråret 2010, er så småt ved at starte. Det drejer sig om bachelor- og kandidatuddannelserne i Nordisk Sprog og Litteratur samt alle arkæologiuddannelserne (Klassisk, Forhistorisk og Middelalder og Renæssance).

Se turnusplanen for 2010-2012 på:
www.accedenmark.dk/index.php?id=436

50 sider plus bilag på mellem
250-500 sider udgør en ansøgning om akkreditering.

JAGTEN PÅ KULTUREN

18 antropologiske projekter i form af film, podcasts, museumsinstallationer og skriftlige produkter blev præsenteret til et stortilet antropologisk awardshow. Vi har talt med ét af vinderholdene

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

Intet awardshow uden gallastemning. Så det var der masser af med festklædte deltagere, international jury, eksklusive drinks, saltstænger og discokugler.

Intet awardshow uden store

ord. Derfor var det fremragende præstationer, der skulle hædres.

Intet awardshow uden priser. Der blev uddelt priser inden for fem kategorier: 1. Fremragende kulturkortlægning og

antropologisk vidensformidling 2. Fremragende antropologisk film 3. Fremragende antropologisk podcast 4. Fremragende antropologisk skrift og 5. Fremragende antropologisk museumsinstallation.

Anledningen til den store festivitas på Antropologi var afslutningen på forskellige feltundersøgelser, de studerende gennem to måneder havde arbejdet på i samarbejde med *Århus 2017 Europæisk Kulturhovedstad*.

– Det, de studerende har bidraget med, er nye, skæve vinkler på kulturlivet i Århus.

Nogle studerende har lavet en dokumentarfilm om kondiløbskultur i Risskov, andre har produceret podcast om oplevelsen af tid på træskibshavnen, andre har lavet en museumsinstallation om brugen af graffiti på offentlige toiletter. I alt har de studerende lavet 18 feltundersøgelser af kulturen i Århus. Undersøgelserne er første led i Kulturhovedstadsekretariatets kortlægning af byens kulturliv, som så leder op til en ansøgning om at etablere Århus som europæisk kulturhovedstad i 2017, fortæller en af arrangørerne, ph.d.-studerende Christian Suhr.

Der var masser af kreative bud på, hvad kulturlivet i Århus by, der på. Den 26. juni blev de bedste bud præmieret til et awardshow på Moesgård.

Pris på projektet

Et af de hold, der blev præmieret til awardshowet, var idémagerne bag Børnebogen *Jagten på Kulturen*. Gruppen bestod af Marlene Nielsen, Anne Sofie Nielsen Bitsch og Caroline Arnfeldt Christensen. De vandt i kategorien *fremragende antropologisk skrift*.

– Udgangspunktet for vores projekt var at kigge på, hvad børn i Århus mente var kultur, og hvordan de ville beskrive det. Derfor startede vi med at interviewe 20 børn fra 2. klasse og 3. klasse. De havde så mange gode idéer og forestillinger om, hvad kultur er. Materialet fra vores interview brugte vi så til at skrive børnebogen, fortæller Caroline Arnfeldt Christensen.

– Vi syntes alle sammen i vores gruppe, det kunne være interessant at prøve at skrive til børn, fordi de udgør en helt anden målgruppe, end antropologer normalt henvender sig til. Vi fandt hurtigt ud af, at de fordomme, vi mødte om, at børn ikke havde noget begreb om kultur, ikke holdt stik, fortæller hun videre.

– Bogen handler om Christoffer, der leder efter kulturen i Århus. Han starter sin tur ved Domkirken, når blandt andet forbi Rådhuset,

Aros, Den Gamle By og Botanisk Have på sin jagt. En vej, der er udstykket af de 20 børn, forfatterne bag bogen, har interviewet. Og bogen indeholder også citater fra børnene, citater der er lagt i Christoffers mund i bogen. Det interessante er, at børnene og dermed også Christoffer peger på, at kultur er meget og andet end finkultur, fortæller Marlene Nielsen.

Børnebogen er foreløbigt trykt i enkelte eksemplarer, men efter præmieringen overvejer de tre forfattere, om bogen skal ud til et bredere publikum.

Imens fortsætter arbejdet med at etablere Århus som europæisk kulturhovedstad. Der er i hvert fald med de antropologiske projekter kommet mange flere bud på, hvad kultur også er i Århus. ■

DET RULLENDE UNIVERSITET

Et nyt tilbud sørger for at universitetet kommer til gymnasierne og ikke omvendt. Tilbuddet er allerede en stor succes, og der er behov for flere universitetsstuderende

Af Marianne Ester Back: · men@hum.au.dk

Bestil en forsker eller en universitetsstuderende for en dag. Sådan lyder tilbuddet fra Det Humanistiske Fakultet og Det Naturvidenskabelige Fakultet, der i efteråret under overskriften: "Det rullende universitet" tilbyder at tage rundt på de danske gymnasier og overtage undervisningen for en dag. Og det er der allerede 10 gymnasier, der har takket ja til.

En win-win

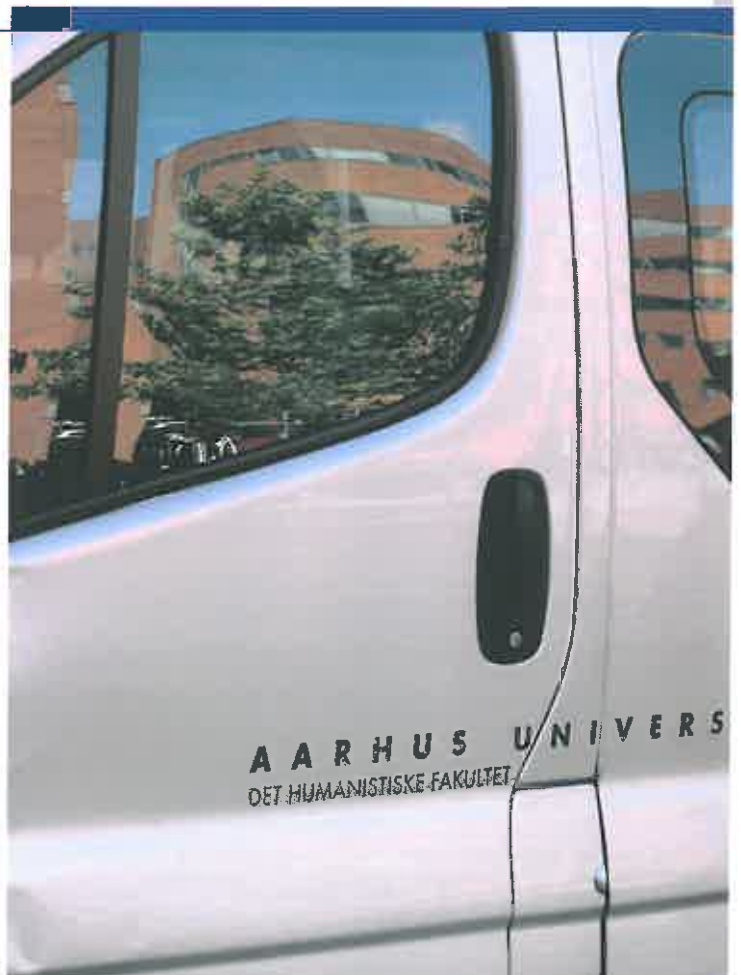
Ud over det faglige input er formålet med projektet, at gymnasieeleverne får en forsmag på, hvad det vil sige at være universitetsstuderende. Men effekten er gensidig:

– Flere af vores studerende har en interesse i at blive gymnasielærere, derfor er det samtidig en mulighed for dem at øve sig i at henvende sig til en gymnasieklasse som målgruppe. Så man kan sige, det er praktik for både gymnasieeleven og den universitetsstuderende, fortæller fuldmægtig Jesper Sølund Hansen, der er med i styregruppen for projektet.

Undervisnings erfaringen har også været en af årsagerne til, at Julie Sejer Hansen fra Nordisk meldte sig, selv om hendes fremtidsplaner endnu ikke er lagt fast.

– Jeg kan rigtig godt lide at formidle mine fag, og det kan du jo bruge i rigtig mange andre jobsammenhænge, så undervisnings erfaring er et klart plus på CV'et, gymnasielærer eller ej.

– Desuden synes jeg det lød som et spændende projekt med et overskueligt tidsrum, hvor du selv bestemmer, om du tager af sted én dag eller flere.

Tidlig karriereafklaring

Uanset hvor langt den studerende er kommet i sine studier, har han eller hun mulighed for at deltage i projektet. Og det er en klar fordel, mener Julie Sejer Hansen.

– Den gymnastepraktik som fakultetet tilbyder ligger forholdsvis sent i ens uddannelse. Derfor synes jeg, projektet er en rigtig god mulighed for at blive afklaret på ens karriere tidligt i forløbet, så man har mulighed for at præge profilen i ens uddannelse. Har man fået smag for undervisning, kan man jo vælge gymnastepraktikken senere.

Kursus i undervisning

Udover erfaring på CV'et får den studerende et kursusbevis med sig. Før den studerende kaster sig ud i undervisningens kunst, får

han eller hun et kursus, der sætter fokus på målgrupper og undervisningsformer. Vigtigst af alt er, at den studerende selv bestemmer emnet. Julie Sejer har valgt at undervise i et emne, som hun skrev opgave i inden for "Kultur og Medier".

– Jeg skal undervise i "Den postmodernistiske superhelt". Det er et emne, der viser eleverne alsidigheden i min uddannelse, og at Nordisk er langt mere end klassiske noveller. Tegneserier og aktuelle realityprogrammer som f.eks. Paradise Hotel kan sagtens være genstand for en akademisk analyse.

Blandt de øvrige emner, der er på skemaet, finder man: "Globalisering som historisk puslespil", "Version, original, kopi – hvad er hvad i musik?" og "Når den anden er en anden – et antropologisk perspektiv på 'os' og 'dem'".

Stadig praktik på universitetet

Det nye tilbud er et alternativ til fakultetets eksisterende tilbud om at komme i praktik på universitetet.

– Tanken med det nye tilbud har været, at man kunne nå nogle udkantsområder. Og det er da også her, at tilmeldingerne er strømmede ind. Vestfyns gymnasium, Struer Statsgymnasium og Vestjysk Gymnasium Tarm er blandt de gymnasier, der har takket ja til tilbuddet, siger Jesper Sølund Hansen.

– Udover at vi rammer geografisk bredere, så rammer vi også bredere, hvad angår målgruppen. Vi kommer ud til nogle, som måske ikke havde overvejet at læse på Aarhus Universitetet, men det håber vi selvfølgelig, vi kan være med til at ændre.

Indtil videre er det et samarbejde mellem naturvidenskab og humaniora, men bliver projektet den forventede succes, er meningen, at andre hovedområder også gerne må byde ind.

*Har du lyst til at deltage eller høre nærmere om projektet?
Kontakt: Jesper Sølund, jesh@hum.au.dk Tlf. 8942 1290*

◀ Nobelprisen på hjul kører til efteråret ud til de danske gymnasier, hvor humanistiske studerende og forskere overtager undervisningen for en dag. Julie Sejer Hansen fra Nordisk er med i bilen og klar til at stille sig til rådighed.

SOMMERUNIVERSITET I SMILETS TEGN

Emnet **humor** trak 41 glade børn til, da Nordisk Institut for fjerde år i træk bød børn i alderen 9-13 år indenfor

Tekst og foto Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

Hvad skal du i sommerferien? Et velkendt spørgsmål for de fleste, og for 30 piger og 11 drenge lød svaret: –Den første uge skal jeg på sommeruniversitet.

Emnet i år var humor, og det kan skam også være ramme alvor, således bød ugen på fire moduler, hvor otte studerende fra Nordisk Institut ifølge programmet skulle *involvere børnene i en humanistisk akademikers tilgang til hovedtemaet*. Lidt af en udfordring, når aldersgruppen hedder 9-13 år, men ifølge de to koordinatører er det ikke en uoverkommelig opgave at introducere børn for nye begreber:

– Det er utroligt givende at undervise den her målgruppe. Det er jo børn, som er engagerede, når de kommer, fordi de selv har

besluttet at gå en uge ekstra i skole i sommerferien, lyder det fra Rasmus Frøkjær Justesen og Christian Greve, der i år har stået for meget af det praktiske arbejde, men som tidligere har undervist på sommeruniversitetet.

– Vi har jo igen i år aldersinddelte hold, så selv om det er samme stof, de forskellige hold gennemgår, inddrages der forskellige eksempler, så undervisningen målrettes deres alderstrin.

Sommeruniversitetet bød i år på moduler som: *Sprog for sjov, Ha Factor – Humor i moderne medier, En langstrømpet kabaret*, og der blev blandt andet vist klip fra *Shrek* og *X Faktor* for at få en forståelse af begrebet humor og for at diskutere humorens forskellige udtryksformer.

Navn: Sofie Hedelund Jensen
Alder: 12 år

Hvordan fandt du lige på, at du skulle på sommeruniversitet?

– Det var egentlig min mor, der havde hørt om det, og jeg var med på at prøve noget nyt, selv om jeg ikke rigtig vidste så meget om det. Så det er første gang, jeg er med, og jeg synes improvisationsteater har været det sjoveste. Men selv om emnet for sommeruniversitet var humor, er det ikke sådan, at man har siddet og grinet hele tiden. Vi har også lært en masse teoretisk.

Navn: Tanya Jakobsen
Alder: 12 år

Er du selv taget af sted på sommeruniversitet?

– Nej, jeg kendte Sofie, så vi er taget af sted sammen. Det er, fordi vi går på samme skole, og det griner vi meget sammen, men vi går også til forskellige frilsaktiviteter. På den her måde kunne vi være sammen en uge og lære noget om humor. Det sjoveste har været det at lave gem og grimasser. Og så har det også været godt, at vi havde unge lærere, der kunne lave meget sjov med os.

Navn: Ida Bech Nielsen

Alder: 9 år

Hvad har du lært af at være på sommeruniversitet?

– Jeg har lært alt muligt om humor og om alliteration f.eks. Jeg synes noget af det sjoveste har været de kløvninger, vi har lært, hvor vi blandt andet har mimet. I dag skal vi vise det for de andre og vores forældre.

Derudover blev børnene også introduceret for *Humorlaboratoriet*, som ikke bestod af almindelig tavleundervisning, men fungerede som et pusterum, hvor børnene selv kunne eksperimentere og udforske humoren. Her var der masser af plads til drama og improvisation.

Ikke helt til grin

At dømme efter de positive tilkendegivelser fra deltagerne, så var sommeruniversitetet ikke helt til grin.

– De har ikke kun fået et fagligt udbytte, det sociale har også fungeret godt. Der er blevet udvekslet e-mailadresser, Facebook-kontakter osv., fortæller projektransvarlig Henrik Skov Nielsen, studieleder på

Nordisk Institut. Han fortæller også, at en del forældre gerne så et lignende forløb for 13-15-årige, så den idé arbejdes der videre på.

Det kan blandt andet komme 13-årige Marc Sørensen til gavn. Han er én af flere gengangere på sommeruniversitetet. Næste år falder han for aldersgrænsen:

– Jeg var her også i 08, 07 og 06, så jeg har været her alle årene. Jeg kommer, fordi det plejer at være sjovt. Jeg synes også, jeg lærer en masse og har det sjovt med de andre drenge. I år har jeg lært en masse nye ord og begreber som for eksempel fonetik, hyperbler og sådan nogle begreber. Og det har været interessant at lytte til underviserne ... for det meste, fortæller Marc Sørensen. ■

Navn: Anders Aarslöv Petersen

Alder: 12 år

Kunne du godt tænke dig at komme igen?

– Jeg vil gerne prøve sommeruniversitetet igen. Det er sjovt at møde nogle nye og lære noget nyt. Jeg har blandt andet lært noget om synonymier og homonymier. Sidste år var jeg på sommeruniversitet på Stenomuseet, og i år tænkte jeg, det kunne være sjovt med humor. Jeg har også lært nogle nye at kende og har fået Mares telefonnummer, men jeg kender Oskar og Mathias i forvejen.

Navn: Martin Gyde Thomsen

Alder: 12 år

Hvad har du oplevet i den her uge?

– Jeg har blandt andet set nogle filmklip fra Shrek, X-Faktor og Pippi Langstrømpe. Og vi har også leget forskellige lege og spist kage. Jeg kunne måske godt tænke mig at komme igen, men det kommer an på emnet.

PRÆSENTATIONER

En nordisk selvfremsstilling!

Stefan Kjerkegaard
Videnskabelig assistent,
Nordisk Institut

Fra den første september er jeg blevet ansat som videnskabelig assistent på Nordisk Institut, hvor jeg vil forsøge at varetage undervisning og forskning inden for mine forskningsområder, som primært er nyere nordisk litteratur. En særlig interesse inden for dette felt udgør den selvbiografiske litteratur, som jeg stadig er meget optaget af. Især hvordan denne litteraturs

udsigelse ofte finder sted enten på tværs af eller i gråzonen mellem fiktion og ikke-fiktion.

I forlængelse af min tidligere postdoc-ansættelse udkommer bogen *Hørbylundemanden*. Introduktion til Per Højholts forfatterskab formentlig i løbet af 2009.

Jeg har en stor passion for at følge med i den samtidige nordiske litteratur og skriver jævnligt

om nyudkomne bøger både i litterære tidsskrifter og på nettet, hvor jeg fører mig frem som litteratur-coach og ofte lægger hovedet på bloggen. ☐

Stærk espresso – enten helt uden eller med en masse mælk

Computerspilssprog

Rikke Toft Nørgård
Ph.d.-studerende, Institut
for Informations- og Medie-
videnskab

Med mit projekt *At praktisere sprog i computerspil: Hvorfor og hvordan?* ønsker jeg at undersøge, hvorfor og hvordan computerspillere kommunikerer, mens de spiller multiplayer com-

puterspil. Computerspillere kommunikerer ofte, mens de spiller, og ud gennem denne spil- og sprogpraksis etableres en social praksis: Ud af spil og sprog vokser en følelse af samvær, samarbejde og fællesskab frem.

Sprogbrug i computerspil er et forskningsmæssigt uafdækket område, der konstituerer en unik sprogpraksis med en særlig kontekst og en særlig form, stil, mening og brug, hvilket gør studiet af kommunikation i computerspil fascinerende og vigtigt. Projektets formål er at afdække denne særlighed ved at søge svar på de spørgsmål,

der rejser sig i relation til computerspilleres sprogpraksisser i *World of Warcraft*: Hvorfor praktiserer computerspillerne overhovedet sprog, mens de spiller? Hvilke sammenhænge er der mellem det at spille, det at kommunikere og det at være del af et fællesskab? Til hvilke formål bruges sproget? Hvilke sammenhænge er der mellem, hvorfor og hvordan computerspillere praktiserer sprog? Hvordan slår sprogets funktionalitet og brug og computerspilleres dybereliggende bevæggrunde for at bruge sprog igennem sprogets form og stil, betydningsindhold og i computerspillernes faktiske

sprogpraksis? Og hvilke årsager kan der gives til disse sammenhænge?

Jeg vil søge at besvare ovenstående spørgsmål ved at undersøge de dynamiske processer mellem spil, sprog og fællesskab i *World of Warcraft* med fokus på de særlige sprogpraksisser, der udspringer af disse processer. ☐

Friskkværnet med masser af varm mælk og sprogspil på toppen

Politik og forældreskab

Nina Koefoed
Lektor, Institut for Historie
og Områdestudier

Hvem tildeles stemmeret i et demokrati, og hvad giver adgang til at handle politisk og udøve magt? Spørgsmål som disse er udgangspunkt

for mit ene projekt om kvinders mulighed for at handle politisk i perioden fra slutningen af 1700-tallet til begyndelsen af det 20. århundrede, dvs. fra den sene enevælde til den almindelige valgrets indførelse i 1915. Projektet handler om opfattelser af medborgerskab og kønsidentitet, og herigennem hvordan definitionen på det, man skulle yde til samfundet for at få formel ret til medbestemmelse, ændrer sig gennem det 19. århundrede. Mit andet projekt handler om forældreskab. Jeg ser forældreskab som en hi-

storisk foranderlig kategori og undersøger hvordan normerne for det gode og naturlige forældreskab ændres, og hvordan de kønsnormer, der knyttes til det gode forældreskab, har betydning for den funktion kønnene tildeles i samfundet.

Jeg underviser i 1700- og 1800-tals historie samt i historisk metode og teori. Jeg har gennem en lang årrække været medlem af tidsskriftet *Den jyske Historikers* redaktion og sidder i bestyrelsen for Center for Kønsforskning.

Jeg har skrevet bogen *Besøvede*

kvindfolk og ukærlige barnefædre. Køn, ret og sædelighed i 1700-tallets Danmark, der udkom i 2008 og er en bearbejdning af min. ph.d. fra Aarhus Universitet, hvor jeg også har været ansat som adjunkt.

café latte

Arkæologi og kulturevolution

Felix Riede
Adjunkt, Institut for Antropologi,
Arkæologi og Lingvistik

Evolution betyder forandring over tid, og i det daglige sprog bruger vi ordet til at beskrive alle mulige slags forandringer. Men selvfølgelig har ordet også en specielt, videnskabelig betydning,

nemlig i Darwins oprindelige betydning: evolution som afstamning med modifikation og som resultatet af selektion og kontingens. Med sin bog *Origin of Species* – publiceret for 150 år siden – lagde Darwin – som blev født for 200 år siden – grundstenen for moderne biologi. Kulturer forandrer sig, og ledertråden igennem min forskning er spørgsmålet om kulturevolution. Ligner forandringsprocesser i den biologiske verden og den kulturelle verden hinanden? Ligner de hinanden så meget, at man kan bruge metoder udviklet af biologer i det kulturelle domæne? Hvis

nu kulturer *evolve* på en darwinistisk måde, hvad præcist er mekanismerne? Og hvad er forholdet mellem kultur, klima og miljø? Jeg bruger primært arkæologiske datakilder for at udforske disse spørgsmål.

Jeg er ansat på Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, afdeling for Forhistorisk Arkæologi, og er medlem af forskergruppen *Interdisciplinary Evolutionary Studies*, som samler folk fra humaniora og andre fakulteter med interesse for evolutionære teorier og metoder.

Ligesom Charles Maurice de Talleyrand-Perigord: sort som djævelen, varm som helvede, pur som en engel, sød som elskov

Børn, mad og medier

Stinne Gunder Strøm Olsen
Ph.d.-studerende, Institut for Informations- og Medievidenskab

Snacking-kulturen har kronede dage; et hurtigt stop hos 7-eleven og pølschorn

eller en pizza slice senere er man sin lækkerisult kvit. De fleste af de hurtige snack-tilbud i kiosker såvel som supermarkeder er langt fra sunde, selvom de annonceres som nybagte og ligger der på varmepladen og dufter ganske fristende.

De initiativer, der til dato er taget i forhold til at få folk til at spise mere frugt og grønt, har haft begrænset udbytte, og særligt de helt unge har været svære at overbevise om gevinsterne ved at spise mere frugt og flere grøntsager.

Mit projekt er en del af det store tværfaglige forskningsprojekt på Aarhus Universitet *Cool snacks*, der skal kortlægge de unges snacking-adfærd og udvikle sunde snacks, der kan få 10-16-årige til at spise mere frugt og grønt – ikke fordi de *bør*, men fordi det er cool at 'snacke' sundt.

Mit bidrag til projektet skal fokusere på, hvad de unge bruger mad i medierne til? Hvilke sociale konstruktioner laver de omkring maden i medierne? Hvilken rolle spiller medierne

i de unges betragtninger af madens kvaliteter og de fantasier og lyster, som knytter sig hertil? Og hvordan formes forestillinger om køn og krop i relation til de unges reelle muligheder for madvalg?

Hjemmelavet moral?

Eline Busck Gundersen
Adjunkt, Institut for Filosofi og Idéhistorie

Afspejler vores begreber og klassificeringer verden, som den er uafhængigt af den menneskelige erkendelse?

Eller er de en funktion af, hvordan mennesker opfatter verden? Når man siger, at en ting er rød, god eller firkantet, siger det så mest om tingen eller mest om, hvordan den opfattes af os? Denne type spørgsmål opstår på mange områder, og som regel trækker stærke intuitioner og argumenter i hver sin retning.

Mit projekt handler om en bestemt type svar: responsafhængighedsteorier. En responsafhængighedstese for f.eks. moral siger, at moralske

'kendsgerninger' eksisterer i kraft af at bestemte personer ville udvise bestemte responser under bestemte betingelser. Mit projekt fokuserer på to områder: moralske værdier og visse typer bevidsthedstilstande. Jeg skal undersøge om, og i hvilken forstand, moralske værdier og intentionelle tilstande er responsafhængige, og undersøge fordele og problemer ved responsafhængighedsteseer.

Projektet er medfinansieret af FKK og bygger på min tidligere

forskning som postdoc ved Centre for the Study of Mind in Nature ved Universitetet i Oslo og mit ph.d.-projekt ved Arché, University of St. Andrews, Skotland.

Lydmobilisering i det urbane rum

Nina Gram
*Ph.d.-studerende,
Institut for Æstetiske Fag*

Det startede med en ghetto-blaster på skulderen, så blev det en walkman i bæltet, og siden er forskellige udgaver

af mobile musikafspillere blevet hastigt udviklet og flittigt anvendt. Overalt i gadebilledet ses især unge mennesker med hvide ledninger fra ørerne; 100 pct. fysisk, kropsligt til stede, men i kraft af en enkelt sans indelukket i deres eget auditive univers. Men hvad er det lyden kan? Hvordan skabes den private rumfølelse? Og hvilken konsekvens har dette rum for oplevelsen af og i det urbane, offentlige rum? Jeg vil i mit projekt se på relationen mellem den *mobile og mobiliserende*

lyd og forestillingen om den gode (urbane) oplevelse. Kan et privat soundtrack uproblematisk fungere som en æstetisering og følelsesmæssig opgradering af den urbane oplevelse? Eller kan det private rum og dets medfølgende auditive isolation have tvivlsomme konsekvenser for både lytterens oplevelse, men også for hans/hendes deltagelse i det offentlige rum?

Mit projekt indgår som del af en forskergruppe, der under titlen *Audiovisuel kultur og den gode lyd*, laver en kvalitativ undersø-

gelse af relationen mellem og forestillingen om *den gode lyd* og *den gode oplevelse*. Forskergruppen undersøger denne relation fra et tværfagligt udgangspunkt, der fordeler sig over film-, informations- og medievidenskab og æstetik- og kulturforskning. ■

Stor – med ekstra skum, sirup, isterninger, paraplyer og drys

Mod en eksperimentel semiotik

Kristian Tylén
Post.doc, Nordisk Institut

Hvad kendetegner forskellen på vores oplevelse af en pissoirkumme, når vi møder den henholdsvis på det offentlige banegårdstoilet og på museumspodiet (jf. Duchamp's "ready-mades")? Under overskriften "Kognitiv

og fænomenologisk æstetik" skal jeg sammen med fire kolleger fra center for semiotik de næste tre år beskæftige mig med beskrivelsen af strukturer i oplevelsen af æstetiske fænomener. Mit bidrag til projektet kommer især til at orientere sig imod at udvikle måder, hvorpå æstetisk-semiotiske problemstillinger kan undersøges eksperimentelt. Jeg har tidligere, med tilknytning til Center for Funktionelt Integrativ Neurovidenskab, Århus Sygehus, anvendt f.eks. funktionelle hjerneskanninger og 'eye tracking' (monitorering af øjenbevægelser) i undersøgelser af kommunikativ praksis og vil i

det nye projekt fortsætte samarbejdet med dette center. Jeg håber således på at kunne supplere mere teoretiske og traditionelt humanistiske undersøgelser med kognitive og neurokognitive eksperimenter, der kan bringe os ny viden om vores oplevelse af kunst og litteratur. Eksperimenterne vil således bl.a. søge at kortlægge og sammenligne perceptionsstrategier i vores møde med æstetiske objekter i kontrast til hverdagsobjekter. Og det kunne f.eks. være pissoirkummer i varierende kontekst. ■

Espresso – sort, ru og snerrende (grrrrr!)

FAKULTETETS NYE HOLD AF INSTITUTLEDERE

En udefra, en "gammel kending" og fem gengangere – Det Humanistiske Fakultet har ansat institutledere på alle syv institutter

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

–I alt 16 personer havde søgt de syv lederstillinger, og der var tale om meget kvalificerede kandidater. Der var både interne kandidater og folk udefra, og i modsætning til sidste gang, hvor vi slog institutlederstillinger op, var der denne gang også kvindelige ansøgere iblandt, siger dekan Bodil Due.

En udefra

På Institut for Sprog, Litteratur og Kultur hedder institutlederen Sven Erik Halse. Han er uddannet cand.mag. i tysk og dansk fra Odense Universitet i 1980. I 1986 blev han ph.d. på en afhandling i tysk litteratur: *Lebenserinnerungen deutscher Handwerker*. Efter en periode i privat ansættelse blev han i 1995 ansat som adjunkt ved Institut for Litteratur, Kultur og Medier på Syddansk Universitet (SDU) og har siden 1999 været ansat som lektor samme sted. Sven Erik Halses primære forskningsområde er den vitalistiske strømning i tysk og skandinavisk litteratur og kultur 1890-1930.

Andre forskningsområder er tysk koloniallitteratur og -historie 1884-1918, den østrigske forfatter Adalbert Stifters, den litterære idyl og selvbiografien som genre. Han har publiceret en lang række artikler og bidrag til antologier.

Fra 2004 har han endvidere været leder af H.C. Andersen Forskerskolen på Syddansk Universitet. Ledelseserfaring har han desuden fra sin tid i privat ansættelse og fra en fireårig periode som studieleder ved Center for Tyske Studier, SDU.

En "gammel kending"

Institutlederen på Institut for Filosofi og Idéhistorie hedder Anne Marie Pahuus. Hun er uddannet cand.mag. i filosofi og fransk filologi fra Aarhus Universitet og Université de Lyon III i 1997. Hun tog siden sidefag i nordisk fra Aarhus Universitet og underviste som ekstern lektor samt gennemførte sin ph.d.-uddannelse på Institut for Filosofi og Idéhistorie, hvorfra hun i 2003 opnåede ph.d.-

Fra venstre ses dekan Bodil Due, administrationschef Ole Jensen, institutleder Steffen Brandorff (IMV), institutleder Anne Marie Pahuus (IF), institutleder Niels Lehmann (IÆF), institutleder Bjarke Paarup (AAL), institutleder Per Stounbjerg (Nordisk), institutleder Svan Erik Halse (GLK) og institutleder Jan Ifversen (IHO).

”Jeg ser frem til at fortsætte det gode samarbejde med de nuværende institutledere og er selvfølgelig også glad for, at vi får nyt blod udefra.

Dekan Bodil Due

graden i filosofi på baggrund af en afhandling om Hannah Arendt: *Politik og dømmekraft – en analyse af offentlighedens betydning for det gode liv i forlængelse af Hannah Arendt*. Efter erhvervelsen af ph.d.-graden blev Anne Marie Pahuus tildelt en postdoc fra FKK og derefter ansat i et adjunktur på Institut for Filosofi og Idehistorie på Aarhus Universitet. I 2006 blev hun forskningsleder i Netværk for emotionsforskning og i slutningen af 2007 ansat i et midlertidigt lektorat ved Insti-

tut for Filosofi og Idehistorie. Siden efteråret 2008 har hun været ansat som postdoc på Københavns Universitet finansieret af Veluxfondens humaniorasatsning på emnet tillid. Anne Marie Pahuus' forskningsområde er etik og politisk filosofi, filosofiske menneskeopfattelser, fænomnologi og pædagogik samt litteraturfilosofi. Hun har publiceret en lang række artikler og bidrag til antologier samt en bog om Hannah Arendt og har ved to lejligheder gennemført større forskningssamarbejder mellem

Aarhus Universitet Outreach og danske virksomheder. Senest i et forskningsprojekt hos et stort pensions- og forsikringsselskab, der ønskede et blik udefra på kulturen i virksomheden i forbindelse med en større omstillingsproces.

Fem gengangere

På de øvrige fem institutter er de nuværende institutledere blevet genansat. Det er Niels Lehmann (Institut for Æstetiske Fag), Jan Ifversen (Institut for Historie og Områdestudier), Steffen

Brandorff (Institut for Informations- og Medievidenskab), Per Stounbjerg (Nordisk Institut) og Bjarke Paarup (Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik).

– Jeg ser frem til at fortsætte det gode samarbejde med de nuværende institutledere og er selvfølgelig også glad for, at vi får nyt blod udefra. Jeg har i samtalerne med de forskellige kandidater fået indtryk af det engagement, de er båret af og ser frem til et udbytterigt samarbejde med det nye team, siger dekan Bodil Due. ■

HUMANIORA MÅ OPPE SIG

Nye tal fra Dansk Center for Forskningsanalyse (CFA) peger på, at de danske politikere ikke kan se det store behov for humanistisk forskning. Det er et problem, der skal tages meget alvorligt, mener centerlederen

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

– Når 33,8 procent af danske politikere mener, at den samfundsmæssige nytte af humanistisk forskning er lille eller endog meget lille, og tallet tilmed er steget fra 26 procent til 33,8 procent fra 2000 til 2008, så har humaniora et problem, siger Karen Siune, dr.scient.pol og leder af CFA. De nye tal stammer fra en omfattende rapport, som Karen Siune har givet sit bidrag til i forbindelse med et stort EU-projekt, der handler om, hvordan man formidler brugen af forskning ud til samfundet.

– 63,4 procent af de adspurgte politikere mener, at den humanistiske forskning har stor eller meget stor samfundsmæssig nytte. Til sammenligning ligger

de andre forskningsområder alle over 90 procent, hvad angår stor eller meget stor samfundsmæssig nytte. Humanistisk forskning betragtes som den mindst videnskabelige og mindst nyttige af samtlige discipliner, fortæller Karen Siune.

Det afvigende tilfælde

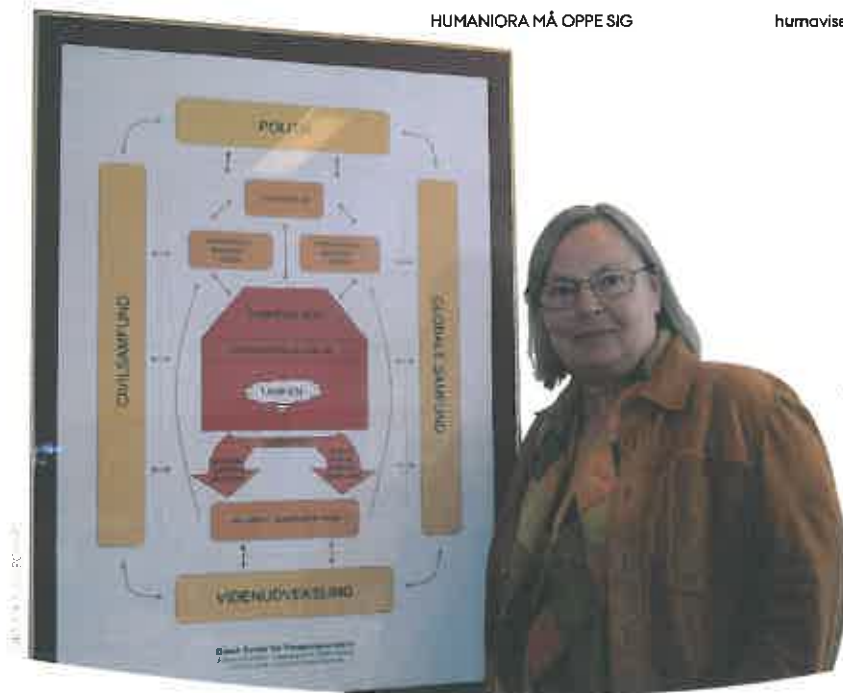
– Jeg har oplevet humanister, der siger, sådan er det. Det kan ikke være anderledes. De mener, at når vi på CFA spørger til den samfundsmæssige nytte af forskellige forskningsområder, så er det klart, at humaniora vil falde ud som et afvigende tilfælde. Det mener jeg ikke er klart, og humaniora må oppe sig, for bevillinger kan gå over til at blive nyttefokuserede alene. Den tendens ses allerede flere steder i Europa, og så har man ikke råd til at sige, at det ikke kan være anderledes.

Men den nye portal, danmarkshistorien.dk, er vel et godt eksempel på, at humanistisk forskning har endog stor samfundsmæssig nytte?

– Ja, det er rigtigt, men det er ikke mig, I skal overbevise. Jeg ved godt, at humanistisk forskning har stor samfundsmæssig nytte. Hvis jeg skulle være lidt kynisk ville jeg sige: – Jeres egen fortælling fejler ikke noget, men den skal ud over rampen. Der er i befolkning-

Men forhåbentlig er undersøgelsen medvirkende til, at vi alle kan få en bredere erkendelse af, at vi alle sammen har brug for humaniora. Vi kan ikke leve uden, men det er ikke alle, der er klar over det.

Karen Siune, leder af Dansk Center for Forskningsanalyse

• Karen Siune, leder af CFA, står ved siden af en plakat, der illustrerer forskningens rolle i samfundet.

gen generelt, herunder blandt politikere, en manglende forståelse for, hvad humaniora står for.

Du havde vel fået helt anderledes positive svar, hvis du havde spurgt til de enkelte discipliner på humaniora?

– Ja, men det ændrer ikke det faktum, at I går under en samlebetegnelse. I bliver – også i bevillingssammenhæng – kategoriseret som humaniora, så hvad der gemmer sig bag termen, må der ikke herske tvivl om.

For Karen Siune hersker der ingen tvivl om, at humanistisk forskning er nyttig, men hun mener, at det grundlæggende problem for humaniora er, at når man fx læser om danmarkshistorien.dk, så ser man det ikke som et humanistisk produkt. Og sådan findes der mange andre resultater ifølge hende, der ikke kobles op på humaniora.

– Derfor vil jeg anbefale, at man i endnu højere grad forsøger at trække kategorien med sig og får ekspliciteret, at det her er humanistisk forskning. Skriver man en artikel om et aspekt, et deltema på humaniora, så skal man ikke kun køre på deltemaets identitet, men også koble det op på humaniora.

Debat fører til erkendelse

En af de ting, som indgik i EU-projektet, da undersøgelsens resultater forelå, var at gå tilbage til udvalgte politikere.

– Vi spurgte, om de var klar over, at sådan tegnede billedet sig. Der var flere, der svarede: –Det kan ikke passe. Og det er det positive

ved den undersøgelse, at den også kan være med til at bevidstgøre nogen om konsekvenserne af det, de har svaret.

På samme måde kan humanisterne også tænke over, hvorfor resultatet falder sådan ud, som det gør. Det væsentlige er ifølge Karen Siune at få en debat igang. Debatten har kørt ved et arrangement i Humanistisk Forum, derefter gennem avispolemik, hvor mange læsere har givet deres mening til kende gennem blogindlæg – og sidst, men ikke mindst ført til refleksion blandt politikere. Karen Siune er glad for, at så mange har reageret, for undersøgelsens resultater kan der ikke rokkes ved.

– Men forhåbentlig er undersøgelsen medvirkende til, at vi alle kan få en bredere erkendelse af, at vi alle sammen har brug for humaniora. Vi kan ikke leve uden, men det er ikke alle, der er klar over det, lyder det fra Karen Siune. ■

Undersøgelsen CFA har udarbejdet er ikke en undersøgelse, der er udvalgt til at belyse humaniora. Det er en undersøgelse, der er lavet i forbindelse med et omfattende EU-projekt, der handler om, hvordan man formidler brugen af forskning ud til samfundet. I forbindelse med det projekt har CFA i 2008 udført en undersøgelse til medlemmer af Folketinget og blandt andet spurgt dem, hvordan de vurderer den samfundsmæssige nytte af forskellige forskningsområder og hvilke forskningsdiscipliner de udfattede som videnskabelige. De samme spørgsmål blev tillige i 2008, da Karen Siune var ansat som direktør i Videnskabsministeriets etablerede Analyseinstitut for forskning. En af de første undersøgelser hun satte i gang, var en undersøgelse, hvad folk i almindelighed på politiske møder mente om forskning.

VOXPOP: HVORDAN GØR JERES FAG NYTTE?

Niels Overgaard Lehmann, Institutleder, Institut for Æstetiske Fag

–Det forekommer mig, at politikerne har det med at glemme, at heller ikke den allermest hard core naturvidenskab som udgangspunkt er tænkt med henblik på nytte. Forskning inden for fysik og kemi resulterer formentlig hyppigere i teknologi end forskning i for eksempel Molières dramatik. Der er jo faktisk også her tale om afledte resultater helt på samme måde som en

undersøgelse af Molières spidende kritik af menneskenes laster kan vise sig at resultere i bedre samfundsmæssige omgangsformer, selv om den som udgangspunkt "bare" handler om Molière. Det lader sig dog også gøre at udpege mere umiddelbart nyttige dimensioner af Humaniora, og hvis jeg skal give et konkret eksempel på nytten af humanistisk forskning, kunne det være det kursus, vi har kaldt *Design og ledelse af kreative processer*. Kurset er etableret i samarbejde med AU Outreach og henvender sig til folk fra erhvervslivet, som har brug for at få mere greb om de kreative processer. En hovedpointe i kurset er, at sådanne processer baserer sig på kreative paradokser. I særdeleshed gør det sig det forhold gældende, at man i en egentlig kreativ proces ikke fuldstændig kan vide, hvor man skal hen. Man må derfor opgive målet i tæthed for at nå i mål. Det er en kunstnerisk erfaring, og det kræver en hel del humanistisk viden at præcisere, hvordan man kan styre sådanne principielt ustyrige processer. Af evalueringerne af kurset er det hidtil fremgået, at det er tale om uvant viden, som gør en forskel i praksis. Nogle af kursisterne har efterfølgende prøvet tankegangen af og efter sigende med stort udbytte. ■

Per Stounbjerg, Institutleder, Nordisk Institut

–Den måske mest konkrete nytte ligger i, at vores forskning kommer undervisningen til gode. Vi uddanner dansklærere til de højeste niveauer. Dansk er et centralt fag i hele vores uddannelsessystem. Med forskningen i dansk sprog, litteratur og kultur varetager vi endvidere en central national opgave. I Danmark har forskning i danske forhold af gode grunde en privilegeret status. Det gælder også i en international vidensarbejdsdeling.

Udlandet må kunne forvente af os, at vi kan formidle indsigt i vores eget sprogområde. Vi har primær adgang til kilder m.v. Derfor ligger de internationale centre for forskning i dansk sprog, litteratur, historie og kultur i Danmark. Det er fx hos os på Nordisk Institut og ingen andre steder i verden, at det har kunnet udarbejdes en Jysk Ordbog. Den er et endnu ikke færdigt resultat af årtiers forskning. Den er et monument over dialekter og også over en snart forsvundet landbokultur. Men den er også del af den danske kultur. De færdige dele af ordbogen er offentligt tilgængelige på internettet på www.jyskordbog.dk. Og medarbejderne af

ordbogen formidler flittigt deres viden. De er efterspurgt i medierne – og besvaret ikke mindst en hoben direkte forespørgsler fra danske borgere. Et eksempel på en mere direkte anvendelsesorienteret forskning er det udredningsarbejde omkring effekten af Århus Kommunes skolepolitik, som Henrik Jørgensen forestår. Undersøgelsen har videnskabelig relevans, men kan samtidig være nyttig for kommunalpolitikere m.fl., idet den producerer evidens om, hvordan specifikke politiske tiltag virker. ■

Anne-Marie Pahuus, Institutleder, Institut for Filosofi og Idehistorie

–Et eksempel, der er oplagt at fremhæve fra vores institut, er vores bidrag til formuleringen af professionsetikken i den offentlige sektor i Danmark. Det er et udtryk for, at filosofi og idehistorie hos os er 'praktisk' uden at være anvendelsesorienteret. En professionsetik handler om de værdier og etiske principper, som en profession ikke kan tilsidesætte. Jørgen Husted og

Morten Dige har f.eks. bidraget til udarbejdelsen af professionsetikken for folkeskolelærere, pædagoger, bioanalytikere og ergoterapeuter ligesom Uffe Juul Jensen f.eks. har indgået i arbejdet med etiske komiteer på hospitalerne. Udarbejdelse af professionsetikken får ikke nødvendigvis en stor medieomtale, men det er til gavn for offentligheden, fordi det sætter en refleksion i gang i nogle af de samfundsbærende faglige miljøer. Det er med til at sikre professionernes langtidsholdbare svar i stedet for akutte løsninger på politikeres eller brugeres ønsker og krav. På lang sigt skaber det tillid til en profession, når den lever op til sine egne professionsidealer. Samtidig er en fælles og eftertænksom professionsidentitet med til at tiltrække den nødvendige arbejdskraft. I folkeskolelærernes tilfælde vedtog man en professionsetik allerede i 2003. Man fandt med bl.a. Jørgen Husted's hjælp frem til en konsensus omkring de grundlæggende værdier, folkeskolen må orientere sig efter. Praksisforskning af denne type indgår også i instituttets store videreuddannelsesprogram, hvor mange offentlige mellemledere tager vores weekendkurser i idehistorie eller vores 2-årige masteruddannelser i etik og værdier i organisationer samt i humanistisk sundhedsforskning. Som noget nyt efteruddannede instituttet også ledere fra det private erhvervsliv inden for etik. ■

Sven Halse, Institutleder, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur

–Den øgede globalisering betyder blandt andet, at sprog og kulturen i stigende grad bevæger sig ind over hinandens traditionelle geografiske områder. Der ved intensiveres kulturmoderne – og til tider også kulturkonflikterne. Derfor får også det danske samfund

stadig mere brug for folk med dyb viden om andre sprog og kulturer, om deres historiske baggrund. Et helt centralt kulturfelt er her de fortællinger, der konstrueres og overleverer de nationale identiteter - for den enkelte og for grupper af mennesker. Sådanne fortællinger lever f.eks. i litteraturen, og de bæres af sproget. Studiet af sproget og litteraturen som bærende af identitetsskabende fortællinger er nyttigt for forståelsen af, hvad der sker ved kulturmøder. I bedste fald skaber det bedre betingelser for kulturel sameksistens. Institut for Sprog, Litteratur og Kultur har netop søsat et forskningsprojekt, der undersøger fortællingens rolle for identitetsdannelsen blandt skandinaviske indvandrede og deres efterkommere i USA og Canada i perioden fra 1870 til 2000. Projekter arbejder ud fra en tese om, at disse indvandrede var i stand til både at lade sig integrere i det nordamerikanske samfund og samtidig fastholde deres danske identitet, idet de udviklede en såkaldt transnational identitet. Projektets samfundsmæssige relevans består ikke blot i at kaste lys over de danske emigranters specifikke udvandingshistorie, men kan også bidrage med viden om vellykket integration af indvandrede i det hele taget. ■

Jan Iversen, Instituttleder, Institut for Historie og Områdestudier

-Historien bag den nye portal, www.danmarkshistorien.dk, er et eksempel på, at humanistisk forskning nytter. Vi måtte tyvstarte åbningen af hjemmesiden på grund af massiv interesse fra danskernes side. På den officielle åbningsdag den 14. maj havde hjemmesiden over 100.000 hits. Hjemmesiden er den første gratis hjemmeside om danmarkshistorien skrevet af indtil videre 35 ansatte på Institut for Historie og Områdestudier og andre forskere fra arkæologi og religionsvidenskab og består af over 3.000 sider tekst, lyd og billeder. Det er en ambitiøs satsning, som har været længe undervejs, og som danskerne har taget til sig i stor stil. Formålet med hjemmesiden er at give offentligheden og undervisningssektoren mulighed for at få kvalificeret viden om danmarkshistorien. Derudover har målet også været at kombinere de traditionelle formidlingsformer fra universitetsansatte på en ny platform. Den digitale version gør den mødekommende og let at komme til for nye generationer, og så kan historieinteresserede komme uden om forældede historiebøger ved at konsultere hjemmesiden, der dækker dansk historie fra oldtiden og frem til 2008. At domme efter den massive interesse, der har været, må man jo konstatere, at danmarkshistorien dk har haft stor nytteværdi. ■

Steffen Brandorff, Instituttleder, Institut for Informations- og Medievidenskab

-Diskussioner af forskningens nytte baserer sig alt for ofte på to uholdbare antagelser. For det første, at nytte skal gøres op i kroner og ører. For det andet, at man altid kan udtale sig om nytten af sin forskning, inden man er gået i gang. Hvis man tænker på denne måde - og det er der nogen, der ikke kan lade være med -

så vil meget god og helt nødvendig forskning være temmelig unyttig. På Institut for Informations- og Medievidenskab bevæger forskningen sig i mange retninger - fra undersøgelse af internet og offentlighed over sport på tv til studier af overvågningens konsekvenser og eksperimenter med nye interfaces i byrummet. Fælles for disse projekter er, at de er drevet frem af nysgerrige forskere, som er engageret i deres fag og den verden, de lever i. Denne forskning er nyttig, fordi den hjælper os med at forstå medienes og informationsteknologiens rolle i nutidens samfund. Den er nyttig, fordi den bidrager til den offentlige debat om overvågning, sociale medier og medieinstitutioner. Den er nyttig, når forskerne engagerer sig i samarbejde med brugere og virksomheder om udviklingen af ny teknologi og forandrede arbejdsmåder. Og den er ikke mindst nyttig, fordi den ligger til grund for uddannelsen af et stort antal dygtige kandidater, der drager ud i verden og får job i offentlige og private virksomheder. Dette er nytte nok for os. Måske venter det oven i købet en faktura ude på den anden side af nogle af projekterne. Men vi skal ikke snævert tilrettelægge forskningen ud fra et ønske om en kortvarig økonomisk gevinst. Risikoen for at forskningen derved bliver uinteressant, livløs og unyttig, er alt for stor. ■

Bjarke Paarup-Laursen, Instituttleder, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

-Vi er blandt andet engageret i et tværfagligt forskningsstøtteprojekt i det nordlige Uganda, der ledes af lektor Lotte Meinert. Det nordlige Uganda har været påvirket af væbnet konflikt i de sidste 20 år, hvor over en million mennesker har boet i lejre for internt fordrevne flygtninge i mere end en generation. En nylig fredsaf tale betyder, at folk er begyndt at flytte hjem. Men hjemvenden til livet uden for lejrene er vanskelig, og der er brug for mange typer af viden om den nye fred og de udfordringer, der følger med. For fem år siden blev Gulu University etableret, der unge universiteter har imidlertid brug for hjælp til at sætte skub i forskningen. Det tværfaglige Udvalg for Udviklingsforskning donerede ti millioner kroner, hvoraf 60 procent administreres af AAI. Nogle af de penge går til støtte af tre ugandiske ph.d'er fra Gulu University samt 20 masterprojekter. Fælles for projekterne er, at de skal beskæftige sig med forskningstemaet human security, dvs. forskellige aspekter af menneskers sikkerhed, herunder sikkerhed gennem et godt sundhedssystem, politisk sikkerhed gennem et forsvarligt retssystem, social sikkerhed gennem uddannelse og netværk. Forskningsprojektet løber i første omgang over fire år, men kan forlænges til 12 år. Med sådan et langvarigt projekt er vi med grundig humanistisk og tværfaglig forskning med til at synliggøre den kompleksitet, der følger i kølvandet på væbnede konflikter og bidrage med viden, politikere kan træffe bedre beslutninger på baggrund af. ■

Fra forskning til forskel

er navnet på en serie artikler i HUMavisen om fakturaløs, humanistisk forskning, hvor betydningen for mennesker og samfund er meget direkte og synlig. Se alle artiklerne på www.humaniora.au.dk/forskel

FRA KORTISON-COCKTAIL TIL SUNDHEDSREFORM

Forskningsprojekt om private sundhedsbehandlere i Indien satte aftryk på ny sundhedsreform, som vil berøre 220 millioner mennesker

Af Svend Aage Mogensen · slam@hum.au.dk

220 millioner mennesker. To hundrede og tyve millioner.

Så mange bliver berørt af en kommende sundhedsreform i Indien, og flere af reformens tiltag kan spores direkte tilbage til en række anbefalinger fra et forskningsprojekt, som antropologen, lektor Jens Seeberg har ledet.

Er du ikke stolt af det?

– Jeg ved ikke, om *stolt* er det rigtige ord, for jeg er også ydmyg både i forhold til den kolossale udfordring, det er at dæmme op for skadevirkningerne af den uregulerede private sundhedssektor i de indiske byer og i forhold til den komplicerede politiske proces i et land som Indien, lyder svaret.

– Jeg er i hvert fald glad for den dialog, vi har haft med den indiske regering, og på den

måde kan man da godt være lidt stolt over at blive lyttet til, men omvendt skal man også selv være sikker på, at forskningsresultaterne kan bære den tillid, siger Seeberg.

Initiativet *National Urban Health Mission* vil omfatte mere end 400 indiske byer, og det er netop de privatpraktiserende behandlere i byerne i tre asiatiske lande, som Jens Seeberg sammen med en snes andre videnskabsfolk har forsket i. Størstedelen af alle behandlinger – over 80 % – er på private hænder i Indien, og der er langt flere uuddannede behandlere, end der er uddannede læger.

Et af de grundlæggende problemer er, at behandlingen ofte bliver til ren symptombehandling. Både medicinalindustrien og de private behandlere har en

økonomisk interesse i at sælge mere medicin, og patienterne må ofte gå fra behandler til behandler, indtil de får tilbudt et præparat, som hjælper på symptomerne.

Bengali doctors

– I de store slumkvarterer i Delhi findes der stort set kun private behandlere, som ikke har nogen medicinsk uddannelse. Den lokale *medicinsælger* eller *Bengali doctor* forhandler sig sammen med kunden frem til en cocktail af kortison, antibiotika og smertestillende medicin, der bekæmper de fleste symptomer, men alt for sjældent helbreder den underliggende sygdom.

Alligevel foretrækker indere i slumområderne de uuddannede behandlere frem for de privatpraktiserende læger:

– Indere i slumkvarterer kender udmærket forskel på læger og kvaksalvere, men ser på lægerne med større skepsis: En læge tager flere, dyre tests og bliver mistænkt for at gå medicinalindustriens ærinde, forklarer Seeberg.

Krigen mod kvaksalvere

– Den indiske regering gav os et udkast til reformen, og mange af ideerne var baseret på indiske undersøgelser og eksisterende viden og også i tråd med vores

Jens Seeberg på feltarbejde i Indien. Hans forskningsresultater bliver nu en del af en sundhedsreform for over 200 mio. indere.

resultater, og på tre områder kunne vi spille direkte ind med ny viden, fortæller Seeberg.

– Vi kunne påvise, at den *krig mod kvaksalvere*, som den indiske lægeforening har iværksat i slumområder i bedste fald var vukningsløs og i værste fald afskar de fattige fra primær sundhedstjeneste. I stedet foreslog vi, at man gav en vis uddannelse til de eksisterende behandlere, så de blev bedre til både at give visse former for behandling og til at henvise til mere kvalificeret lægehjælp.

– Vi kom også frem til, at *public-private mix*, hvor man ser den private sektor som løsningen på det offentlige sundhedssystemets utilstrækkelighed, er forkert konceptualiseret. Det er en styrket offentlig sektor, der skal løfte den primære sundhedstjeneste, fordi det private marked er fuldstændig uegnet til at kvalitetssikre medicinsk behandling. Konkurrencen fører til overbehandling og fejlmedicinering, ikke til bedre sundhed.

– Endelig påpegede vi også en meget klar forbindelse mellem aggressiv og uetisk markedsføring i medicinalindustrien og problemerne med overbehandling.

– Det sidste punkt er ikke en del af sundhedsreformen og kræver et omfattende og langsigtet samarbejde mellem regeringen, interna-

Læs mere
 Forskningsprojekter: *Health System Reform and Ethics: Private Practitioners in Poor Urban Neighborhoods in India, Indonesia and Thailand* var sin egen hjemmeside på www.hum.au.dk/hsrc

tionale organisationer som WHO og dele af medicinalindustrien, men Indien står for en meget stor del af verdens medicinproduktion, og forbedringer her vil have global betydning.

Det er ikke første gang, at Jens Seeberg oplever, at hans forskningsprojekter bliver omsat til forbedringer, komplikationer for fødende kvinder i ufremkommelige områder i Bhutan eller behandling af tuberkulose-patienter og Orissa-delstaten i Indien er andre eksempler.

DANMARKSHISTORIEN.DK SOM EKSPORTVARE

Forlag, filmselskaber og fonde vil arbejde sammen med danmarkshistorien.dk. Norge vil måske kopiere konceptet

Af Svend Aage Mogensen · slam@hum.au.dk

Øjeblikkelig succes. Det var hvad danmarkshistorien.dk oplevede, da hjemmesiden blev lanceret i maj måned. Først var der de mange brugere, der på dagen ligefrem fik serveren til at gå ned, og siden da er det redaktionen, som er blevet over-

vældet af tilbud om forskellige samarbejder.

Fra Tipsmidlerne er der indløbet en 250.000 kr. til at etablere et *virtuelt læringsrum*, og på Skanderborg Gymnasium vil de afprøve portalen på alle 1.g.- og 2.g.-klasser og begynde

på et samarbejde sammen med universitetets historikere om projektet.

Forlag, forskere, film og folkeuniversitet

Forskere fra andre af fakultetets institutter og andre hjørner af universitetet har også tilbudt at bidrage, og projektleder, ph.d. Anne Sørensen vil gerne sende en åben invitation til alle faggrupper om at være med til at skrive tekst til og videreudvikle portalen.

Der har allerede været afholdt møder med Gyldendals *Den Store Danske Encyklopædi* om hvordan de to portaler bedst kan supplere hinanden, *Folkeuniversitetets* forårsprogram kommer til at rumme lidt mere danmarkshistorie, og det første *tv-selskab* har været på besøg og præsenterer et koncept for at inkludere video i høj kvalitet på hjemmesiden.

Desuden har *Institutt for arkæologi, konservering og historie*

ved Universitetet i Oslo inviteret projektlederen til Norge for at fortælle om projektet.

– De er meget interesserede i ideen og overvejer selv at søsætte en lignende portal om norsk historie, fortæller projektleder, ph.d. Anne Sørensen.

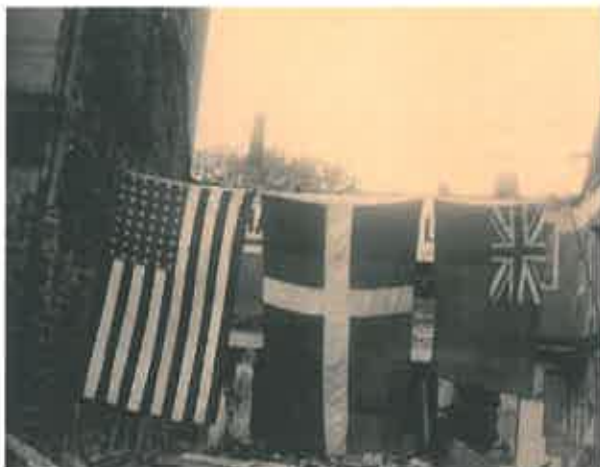
Journalister og kritikere

Anne Sørensen modtager også en række henvendelser fra journalister om emner, som ikke står beskrevet på hjemmesiden.

– De har opdaget portalen og kan se at der på Aarhus Universitet er en masse historikere der både kan og vil formidle og har skrevet lettilgængeligt om en hel masse emner. Så er det jo oplagt at ringe til os og høre om vi ikke også véd noget om det, som lige er deres emne på dagen. Og det gør nogen af os jo som regel.

Enkelte kritikere har også meldt sig; nemlig centerleder,

fhv. professor Bent Jensen, der forsker i den kolde krig. Han mener ikke at de kortfattede beskrivelser af netop dét emne er skrevet godt nok, og kulturredaktør Flemming Rose fra Jyllands-Posten er heller ikke tilfreds med fremstillingen af forløbet omkring Muhammed-tegningerne.

– Vi tager alle henvendelser om hvad vi kunne skrive bedre eller anderledes seriøst, og vi vurderer dem enkeltvis. I nogle tilfælde er

de, der henvender sig, selv part i sagen, og det indgår selvfølgelig i vores vurderinger, forklarer Anne Sørensen.

Fra nødtur til optur

Forhåndsamtalen af hjemmesiden betød at fakultetet måtte åbne den før den officielle åbning, og på selve åbningsdagen blev presset på web-serveren så massivt, at serveren simpelt hen gik ned.

Dagen efter indkøbte og installerede fakultetet derfor en helt ny super-server for at undgå gentagelser, og senere kom en lige så vigtig støtte fra fakultetet, nemlig at projektet fik tildelt en permanent projektleder-stilling.

– Når man søsætter sådant et projekt, så er man jo altid spændt på om det er levedygtigt. Er det bare os selv der er begejstrede, eller vil målgruppen faktisk bruge det. Man kan sige at Danmarkshistorien.dk fik overopfyldt sit succeskriterium på rekordtid, og derfor har vi også hurtigt valgt at sige at vi betragter hjemmesiden som en permanent del af Aarhus Universitet og sikrer at der er ressourcer til at føre den videre, siger dekan Bodil Due. ■

Du kan se et diasshow (med lyd) fra åbningsafportalen, bl.a. se Søren Heins forelæsning om den kolde krigs billeder og høre Niels Kayser Nielsen fortælle om historiebrug, på

▶ www.humaniora.au.dk/nyheder/2009/dkhistlancering

Selve portalen:

▶ www.danmarkshistorien.dk

Adventurespil Århus 1458

En gang pisk og så i gabestokken – vagten ved byporten mistænker dig for at være spion, og ser helst at du kommer i hullet. For at undgå denne skæbne skal du købe, lokke eller svindle dig til de rigtige passersedler. Lektor Søren Hein Rasmussen er sammen med en gruppe spil-entusiaster i færd med at udvikle et adventurespil, som foregår i Århus anno 1458, til danmarkshistorien.dk.

Spillet vil tegne et billede af Århus by som den faktisk så ud i 1400-tallet, og vil i så mange facetter som muligt være historisk korrekt.

– Spillet er endnu på planlægningsstadiet, men vi kan da afsløre at man skal passe på biskop Jens Iversen Lange, og at kloakdækslet med Århus' byvåben får en voldsom og morsom plads i spillet, fortæller Søren Hein.

Spillet skal udvikles i samarbejde mellem historikere, didaktikere og it-folk. I spillet – og i den tredimensionelle byvandring, som også vil indgå – vil man kunne klikke sig ind på mere information om de ting man kan se i spillet, men man skal ikke bestå vidensstest for at komme videre eller gennem andre *edutainment*-kneb.

– Målet er at give folk en god oplevelse i omgangen med fortiden, og i øvrigt tror vi på at det smitter af på folks interesse for at lære mere om – og forstå – historien. ■

KLIMAKONFERENCE: ANSVAR PÅ TVÆRS AF GRÆNSER

▲ 400 deltagere fra 49 lande deltog i sidste års konferenceserie, der satte fokus på de kulturelle faktorer i konflikter og konfliktforskning.

GLOBAL DIALOGUE CONFERENCE 2009

En storstilet konference den 3.-6. november sætter fokus på klimadebatten fra et helt nyt perspektiv. Under konferencen bliver en pris på 500.000 kr. uddelt

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

” Klimaforandring er global, etik er lokal.”

Citatet stammer fra en af arrangørerne bag konferencen, dr.phil. Johanna Seibt, der sætter fokus på klimadebatten fra et helt nyt perspektiv under overskriften *Global Dialogue 09: Responsibility - Climate Change as Challenge for Intercultural Inquiry into Values*. Jesper Garsdal fra VIA er konferencens anden hovedarrangør, og sammen med Johanna Seibt leder de ICON (Interculturality, Conflict and Value Studies) ved Institut for Filosofi og Idehistorie.

Mangler værdidiskussion

Årsagen til konferencen er klar. Der mangler en afgørende værdidiskussion i klimadebatten.

– De klimakonferencer, som afholdes i Danmark i 2009, afspejler, at den internationale klimadebat er delt i en diskussion mellem naturvidenskabsfolk, teknologer og politikere. Vores konference bidrager med en værdidiskurs, fordi en bæredygtig løsning til klimaproblemet kræver bæredygtige værdier. Problemet er blot, at vi endnu ikke er noget globalt samfund, hvad angår fælles begreber om økologisk ansvar og fælles værdier, fordi værdier er lokalt forankrede, og man anskuer en værdi som ansvar forskelligt, om du befinder dig i Kina, Indien eller Danmark. Derfor kræver det en interkulturel debat, fordi det klimamæssige ansvar går på tværs af grænser og dermed på tværs af værdier, forklarer de to arrangører.

Klimaet ikke en krise

Ifølge arrangørerne er vi i klimadebatten tilbøjelige til at tale om klimaforandringerne som en finanskriser, vi har en forventning til snart går over.

– Klimaet er ikke bare et problem, der kan løses økonomisk, politisk eller teknologisk. Det er et livsvilkår, som vil blive ved med at præge vores hverdag. Klimaforandringer nødvendiggør derfor en kulturel forandring, og kulturel forandring betyder, at vi som individer og som fællesskab må gennemgå en værdimæssig reorientering. Det er ikke kun naturen, vi vil komme til at forholde os til på en ny måde, men også hinanden og os selv, siger Johanna Seibt.

Forskning der nytter

Det er ikke kun i sit indhold, konferencen er lagt an på princippet: Forskning der nytter.

– Med forskning der nytter, mener vi forskning, der har konsekvenser i praksis, og den forskningsdialog er ikke noget rent akademisk. Det realiserer vi ved at invitere både praktikere og teoretikere, fortæller projektleder Jacob Bock.

Konferencen kommer til at køre i fire spor med fokus på grundforskning, uddannelse, journalistik og business.

– Vi åbner konferencen med en dialog om emnet: *Why we disagree about climate protection*, hvor vi undersøger, hvilken rolle denne konference kan spille i forhold til den kulturelle forandring som klimaforandring vil betyde, siger Johanna Seibt.

Mest indflydelsesrige intellektuelle

Arrangørerne har inviteret internationale eksperter inden for klimatik, uddannelse og miljøjournalistik, men også eksperter inden for komparativ filosofi. Der vil blandt andet være mulighed for at høre Abdolkarim Soroush, som er iransk filosof og blandt verdens top 10 mest indflydelsesrige intellektuelle, og som siden 2000 har undervist på Harvard, Princeton, Yale og Georgetown.

Ekstraordinær pris

I tilknytning til konferencen overrækkes den 6. november *Global Dialogue Prize* i Musikhuset. Det er ikke blot den største europæiske pris af slagsen, men en pris med klare mål. For med en halv million kroner vil man hvert andet år både udmærke en ekstraordinær præstation inden for formidling og forskning i interkulturel dialog. Beslutningen om pristildelingen tages af en international jury, og nomineringen vil blive en global orienteret aktivitet. Bag uddelingen står en fond stiftet af Århus Kommune, Aarhus Universitet, Region Midtjylland, Grundfos og Visit Aarhus Events.

Konferencen er første del af en konferencserie, og den næste i serien forventes afholdt i 2011 igen med Århus som vært.

Mere om konferencen:

Læs mere om konferencens program og mulighed for tilmelding på: www.globaldialogueconference.org. Bemærk sidste dag for tilmelding til konferencen er **den 25. oktober**.

Læs mere om prisen på: www.globaldialogueprize.org

30. april

Det hører til sjældenhederne, at man kan fejre 40 års jubilæum i statens tjeneste, men den 30. april var der masser af lykønskninger, taler og gaver fra kollegaer til Lisbeth Holm Rasmussen. Hun fik af Bo Mønsted overrakt sølvmedaljen for lang og tro tjeneste ovenpå taler, der ikke efterlod nogen tvivl, om at det var en værdsat medarbejder, der blev fejret. Bo Mønsted fortalte således også, hvordan Lisbeth Holm Rasmussen blev snuppet fra Institut for Idehistorie, hvilket professor Hans-Jørgen Schanz med glimt i øjet fortalte, at han ikke havde tilgivet. ■

3.-7. Maj

På Institut for Historie og Områdestudier søgte TAP'erne og fik tildelt midler fra Kompetencefonden til en studierejse. Studierejseren gik til *Queen's University Belfast* og *University College Dublin* og kastede et stort fagligt udbytte af sig. –Der kommer mange ansøgninger, men der er ikke ret mange ordinære TAP'er, der søger Kompetencefonden om midler, fortæller Anna Louise Dolan Plaskett, der var en af de ti TAP'er, der sammen med institutlederen og studielederen på IHO var af sted. Hun anbefaler andre TAP'er at søge Kompetencefonden om midler. TAP'erne på IHO besøgte to universiteter, de har udvekslingsaftaler med. –Vi ville gerne professionalisere os, så vi kan yde den bedste service, og vi fik et stort fagligt udbytte af turen og fik vidensdelt på kryds og tværs, fortæller Anna Louise Dolan Plaskett. ■

4. maj

På Informationsvidenskab blev der i starten af maj for første gang afholdt Designmesse, hvor studerende på 4. semester fremvi-

ste semesterprojekter, og de bedste af dem blev præmieret af Østjysk Innovation. Der var ca. 70 studerende og 25 gruppe-projekter med interaktive produkter, designet i fagene *Design* og *Interaktionsdesign* under temaet *Byrum*. Gruppen *Party Crew Woop Woop* vandt præmien for den mest kreative idé, fordi de havde fundet en løsning, hvor guitarister kan skrotte pedalerne og i stedet bruge kroppen til at skabe den ønskede lyd. Gruppen blev af Østjysk Innovation opfordret til at søge patent på ideen. Hovedprisen på 500 kr. gik til gruppen *iDiots*, der ses på billedet. De har udviklet spillet *Alvin Abe og Panda Poul - Jagten på de fire magiske miljøelementer*, som er et interaktivt spil med det formål at lære børn om klima gennem leg. ■

7. maj

Humanisterne var med igen i år, da kampen om Det Gyldne Bækken blev udkæmpet i søen ved universitetsparken til den årlige og traditionsrige kapsejls. Humanisterne var repræsenteret ved *Humbug*, som er en sammenslutning af syv humanistiske

festforeninger og leverede en intro, hvor dødens gab møder David Hasselhoff. Badende humanister i søen blev angrebet af hajer, men heldigvis var livredderne i smukt Baywatch-outfit klar på pletten og kastede sig ud i søen og fik reddet alle i land. Sejren kunne de imidlertid ikke hive i land. ■

7. maj

Lektor Michael Böss, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur (tv.) var et af de fire medlemmer af den internationale jury, der ved *The Estoril Conference* i maj kunne overrække *Globaliseringens nobelpris* på €70.000 til henholdsvis Oxford-økonomen Paul Collier (midten) og den tidligere vinder af Nobels fredspris, Muhammad Yunus (fraværende) for deres bøger *The Bottom Billion* og *Creating a*

World Without Poverty. Til højre juryformand, den britiske globaliseringsforsker David Held. De to øvrige jurymedlemmer var Bruno Reis fra Det Portugisiske Institut for Strategiske Studier og FN-vicegeneralsekretær Carlos Lopes. Det er målet med Estoril-konferencerne at kunne lægge op til World Economic Forums årlige møder. Blandt deltagerne i år var bl.a. Tony Blair og Gerhard Schröder. Fra Aarhus Universitet deltog bl.a. bestyrelsesformand Jens Bigum. ■

14. maj

Da hjemmesiden, www.danmarkshistorien.dk officielt åbnede torsdag morgen røg klik-tælleren op over 100.000 allerede i morgentimerne. Den ny hjemmeside rummer en komplet, digital danmarkshistorie i 13 kapitler, 300 leksikonopslag og foreløbig 400 kilder i form af tekst, lyd og billeder, i alt omkring 3.000 sider. Ideen til portalen fik lektor, dr.phil Anders Bøgh for ni år siden, men først da ideen i 2007 fik bevilget midler til projektet, kom der skub i arbejdet, der har vist sig at være en knusende stor succes. ■

14.-15. maj

Seminaret, *Stories of Nationhood in Plural Societies*, var det andet i en serie MatchPoints-seminarer, hvor Aarhus Universitet ønsker at skabe dialog mellem forskere og offentligheden om emner af bred samfundsinteresse. Seminaret handlede i år om nationale identiteter og værdier og om nationale fortællingers og forestillingers betydning for samfundets værdier og integrationen af indvandrere. Blandt hovedtalerne var Aarhus Universitets nye gæsteprofessor Francis Fukuyama.

Fukuyama slog i sin forelæsning fast, at nationbuilding er en nødvendig forudsætning for statebuilding. Ud

over Fukuyamas tiltrædelsesforelæsning bød seminaret på oplæg fra blandt andre den canadiske historiker Jack Granatstein, der stillede kritiske spørgsmål til sit lands multikulturalisme og den amerikanske politolog Rogers M. Smith, der hævdede, at alle folk har brug for fortællinger om sig selv. ■

15. maj

Adjunkt Mads Daugbjerg (Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik) forelæste om *Caught up in Cosmopolitanism: Trends and tensions in Danish heritage practice* på School of Advanced Study

på University of London. Mads Daugbjerg blev udvalgt som en af 15 *outstanding European early-career researches* og inviteret til at deltage i årets *London Debates*, i år om museers rolle i globaliseringen af kultur. ■

16.-17. maj

Den 16. og 17. maj 2009 fandt det andet akademiske seminar om asiatiske samtidskunst og kulturproduktion sted i Aarhus. Seminaret var skabt med henblik på at rette et kritisk og analyserende fokus på udbredelsen af østasiatisk samtidskunst og kulturproduktion. Oplægsholderne repræsenterede en bred vifte af internationale og danske eksperter inden for området. Yoshitaka Mori og Sharon Kinsella indledte med at afdække sociale forandringer i japansk populærkultur og kunst. Miriam Nielsen reflekterede over køn og identitet i japansk samtidsfotografi. Reiko Tomii perspektiverede den historiske avantgarde i Japan til nutidig kunst, og Gunhild Borggreen diskuterede japanske samtidskunstneres reference til 1960-ernes aktivisme. Herefter afdækkede Lotte Philipsen udstillingspraksis i kinesisk kunst, og det ledte hermed frem til tre indlæg om kinesisk samtidskunst. Seminaret bød også på rundtur på AROS samt en paneldebat, som publikum også kunne tage del i. ■

18. maj

-Det er en 3D-model af Landsudstillingen 1909, som foruden en rumlig webwalk, har tekster, beretninger og filmklip, fortalte leder af Dansk Center for Byhistorie Søren Bitsch Christensen på dagen, hvor Den Virtuelle Landsudstilling blev søsat i cyberspace på www.byhistorie.dk/landsudstillingen. Lanceringen af Landsudstillingen blev også vist frem for interesserede i Den Gamle By ved markeringen af 100-års jubilæet. Men hvordan komprimerer man overhovedet 26 hektar landsudstilling til én webadresse? Projektet er blevet til i tæt samarbejde mellem historikere på Dansk Center for Byhistorie og Center for Avanceret Visualisering og Interaktion (CAVI). Historikerne har bidraget med fotos og tekster til den store mosaik af viden, der findes på sitet, og teknikere og forskere på CAVI har digitaliseret et hav af tegninger, tekster og fotos og sat det sammen med den samme software, der bruges til 3D-computerspil. På den måde kan besøgende blandt andet tage en webwalk i den virtuelle landsudstilling. ■

18-19. maj

Fokus var både på barrierer, internationale erfaringer og best practice fra en række forskningsmiljøer, da fra AU – Female Researchers at AU i samarbejde med EU-parlamentariker Britta Thomsen holdt konferencen *Women in Academia – barriers and good practice*. ■

20. maj

Kan humanistisk forskning være nyttig? Sådan lød titlen på et forskerseminar arrangeret af AU Outreach, hvor der blev fremlagt forskellige perspektiver på humaniora. Oplæggene tog udgangspunkt i spørgsmål affødt af feltarbejde og i diskussioner af pragmatismens begreber. ■

21.-23. maj

Institut for Æstetiske Fag var 21.-23. maj vært for *International Comparative Literature Association*, nærmere bestemt dens komite til udgivelse af *the Comparative History for Literatures in the Euro-*

pean Languages. Arrangør var professor Svend Erik Larsen, Litteraturhistorie.

Komiteen er ramme om foreningens store litteraturhistorieudgivelser. I øjeblikket er en ny stor Nordisk litteraturhistorie i støbeskeen, som også involverer medarbejdere fra Nordisk Institut som redaktører og forfattere. Efter komiteens arbejds møde den 21. maj afvikledes den 22. og 23. maj kollokviet *Literature in Context* med indlæg fra gæsterne fra ICLA og fra internationale AU-projekter fra Institut for Æstetiske Fag, Nordisk Institut og Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, i en gensidig diskussion af de fremlagte projekter. Om bordet ses for bordenden komiteens præsident Randolph Pope (USA) og derpå Elrud Ibsch (Holland), Steven Sondrup (USA), Marcel Cornis-Pope (USA), Franca Sinopoli (Italien). Med ryggen til Svend Erik Larsen (AU) og Anxio Abuín (Spanien). Derpå Friedrun Rinner (Frankrig) og, skjult, Margaret Higonnet (USA) og Daniel Chamberlain (Canada). Desuden deltog Douwe Fokkema (Holland) og ICLAs præsident Manfred Schmeling (Tyskland). ■

27. maj

Ved en stor samlet prisoverrækkelse på Aarhus Universitet modtog Stefan Iversen, cand. mag. i nordisk sprog og litteratur og ph.d. fra Nordisk Institut, Aarhus Universitets Forskningsfonds ph.d.-pris sammen med en kontant anerkendelse på 50.000 kr. I sin ph.d.-afhandling har Stefan Iversen undersøgt en bestemt type fortælling i et af dansk litteraturs mest læste og mest berømte forfatterskaber, Johannes V. Jensen. Denne type er særlig ved, at den på en gang omhandler og rejser tvivl om, hvem der taler. Påvisningen af denne type fortælling kaster nyt lys over det tidlige forfatterskabs både dragende og frastødende kvaliteter. I begrundelsen for tildelingen af ph.d.-prisen lød det blandt andet, at Stefan Iversen bevæger sig hjemmevant og stilsikkert i teoretiske landskaber, hvor mange forskere endnu kun er turister, og åbner op for nye perspektiver på Johannes V. Jensens forfatterskab. Stefan Iversen har undervist i gymnasiet og på universitetet. Han er nu ansat som postdoc ved Nordisk Institut. ■

12. juni

Tidsskriftet *Sfinx* havde indbudt gamle støtter, samarbejdspartnere, forfattere og venner til reception i Antikmuseets foyer, og der var en del at markere. Chefredaktør Leif Erik Vaag præsenterede det nye team af medarbejdere, nye medlemmer af repræsentantskabet og den nye bestyrelse. Derudover blev det markeret, at *Fokus på Amarna*, er blevet en succes, og at et flot nyt rejsenummer om Athen nu ligger klar.

19. juni

Traditionen tro inviterede fakultetet alle ansatte til årsfest, hvor en festklædt institutleder Niels Lehmann bød velkommen. Derudover bød aftenen på årsfesttale af dekan Bodil Due og ph.d. Stefan Iversen leverede en-tre-i-én-tale med forskellige retoriske virkemidler, inden Sigurd Baretz trykkede den af ved klaveret, der i år havde udvidet onemansshowet til en trio. Kasernebanden var også oppe på stikkerne og fik sat gang i dansegulvet. På billedet kunne det se ud som om, de ansatte er ved at flygte ud af teltet, men det er ingenlunde tilfældet. En fællessang med flot koreografi fik smilene frem.

26. juni

Antropologisk awardsshow med prisuddeling. Showet var sponseret af Afdeling for Antropologi, Kultura, Intervention Press, Sekretariatet for Århus 2017 Europæisk Kulturhovedstad, D2R, tidsskriftet *Jordens Folk* samt Moesgård Museum, og hele showet var kulminationen på måneders feltundersøgelser for de antropologistuderende. De havde i forskellige projektgrupper kortlagt kulturen i Århus og de bedste og mest kreative bud blev præsenteret ved prisoverrækkelsen.

30. juni

Professor Hanne Leth Andersen har med stort engagement ledet Center for Undervisningsudvikling (CFU), så hun fik mange pæne ord med på vejen til sin afskedsreception. Den 1. august tiltrådte hun et professorat på Copenhagen Business School (CBS). CFU fortsætter med pædagogisk udvikling og forskning i uddannelse og undervisning.

19. august

Humøret var højt på Rylen, der sejlede fakultetets 81 sommerudflugts-entusiaster en tur på Silkeborgsøerne med efterfølgende middag. Inden sejlturen gik turen til Danmarks Miljøundersøgelser, der blandt andet bød på den nyeste forskning inden for dræbersnegle, som de interesserede havejer stillede mange spørgsmål til. Se flere billeder i HUMansatte.

24.-27. august

Sidst i august afholdte Moesgård Museum og Afdeling for Antropologi og Etnografi en international konference for fagfolk og filmfreaks om montage i antropologien.

– Konferencen handler om, hvordan man med montageeffekter kan sabotere etablerede måder at opfatte verden, og om hvordan montage af ord, billeder og lyd kan give rum til de usynlige dele af menneskelivet, fortæller arrangørerne Ph.d.-studerende Christian Suhr og Rane Willerslev, leder af Etnografisk Afdeling, Moesgård Museum. Konferencen er et vigtigt skridt i retning af at etablere Moesgård som internationalt center for visuel antropologi.

25. august

Årgang 2009 blev modtaget af fakultetet i universitetets aula, hvor prodekan for uddannelser, Arne Kjær bød velkommen. Derudover var der festforelæsning af to ph.d.-studerende, Rikke Toft Nørgaard og Mette Louise Johansen.

NOTISER

Udland og ITT

Onsdag den 23. september kl. 14.15-15.15 i lokale 219, bygn. 1451 byder Det Humanistiske Fakultet velkommen til et informationsmøde om dine muligheder for udlandsophold i forbindelse med dit individuelt tilrettelagte tilvalg (ITT).

Dagen før afholder Internationalt Center *International Dag*. Her kan du høre foredrag om at studere i udlandet, hvad enten du vil af sted på en udvekslingsaftale, eller du selv arrangerer opholdet med fx et Udlandsstipendium. Repræsentanter fra Internationalt Center fortæller om udvalgte landes uddannelsessystemer, universitetskultur, studieafgifter mv. På den internationale studiemesse kan du finde informationsmateriale fra universiteter i hele verden, og du kan møde danske studerende, som har læst i udlandet. Internationalt Center vil også være til rådighed for spørgsmål og en snak. Arrangementet foregår i Aula'en og vandrehallen.

► Se hele programmet på <http://www.au.dk/id>

Humaniora-forskningspris på 50.000 kr.
DM/Dansk Magisterforening efterlyser indstillinger til for-
ningens forskningspriser på 50.000 kr. Prisen gives til den
eller de forskere, som inden for sit eller deres forskningsfelt
har præsteret fremragende grundforskning, eller hvis forsk-
ning skaber en afgørende forskel og forandrer opfattelsen af
vante forestillinger, hedder det i opslaget. Alle kan indstille,
og det er frist 16. oktober 2009.

► www.dm.dk/OmDM/DMSPolitik/Forskningspriser.aspx

Højere tilskud til erhvervsph.d'ere

Løntilskuddet til at ansætte erhvervsph.d'ere i private virk-
somheder stiger fra 12.500 kr. til 14.500 kr. om måneden. I
løbet af de tre år, et erhvervsph.d.-projekt strækker sig over, vil
det samlede løntilskud til virksomheden nu være på 522.000
kr. Det har Rådet for Teknologi og Innovation besluttet. Det
er ikke kun virksomhederne, der modtager et højere tilskud.
Også universiteter, der deltager i erhvervsph.d.-projekter, får
flere midler. Tidligere modtog universiteterne op til 300.000
kr. over tre år. Nu er det op til 360.000 kr.

Tank ny energi på højskole

Trænger du til ny energi til studiet? Så kan fakultetet i sam-
arbejde med tre østjyske højskoler tilbyde et højskoleophold
til halv pris under *pit-stop*-ordningen.

Pit-stop er beregnet til studerende, der har brug for et
afbræk fra udsigten til eksamener eller tøvstet efter ny in-
spiration til at komme videre. Ordningen har eksisteret i
fem år, og foreløbig har en snes humanistiske studerende
gjort brug af ordningen, og en nylig evaluering har vist, at
alle kommer tilbage til studiet efter *pit-stop*.

Du finder ansøgningskemaet bagest i den pjeces, som
beskriver ordningen, og du skal have din studieleders an-
befaling med på vejen.

► www.humaniora.au.dk/uddannelse/studiestoette/hojkskole

– Det er rigtig fedt at
have udnyttede af eks-
perimenter og forlybelse
sejer Engageret i det line-
Eksamen i filosofi-bachelor
i det seneste år har du og
siget per på kunsthøjskolen på
Tessing Højskole

Bedre opgaver - bedre oplæg
Tværfaglige kurser i akademisk skriftlig og
mundtlig fremstilling. Lær at skrive gode
akademiske opgaver/speciales, forstå og styre
skriveprocessen, planlægge og holde et godt
mundtligt oplæg, at argumentere og anvende
konstruktiv feedback. Begge kurser afholdes
i efteråret 2009 med start i oktober. Tilmel-
dingsfrist er d. 24. september.
Se Center for Undervisningsudviklings hjem-
meside: www.cfu.au.dk

NÅR TOGET KØRER

– er det stadig dig, der bestemmer

Af Thea P. Frederiksen, Formand for HUMrådet

Han er glad den gode Hr. Sander. De nye studerende på landets universiteter bliver nemlig yngre og yngre. – Det er positivt, at så mange unge går hurtigt i gang med universitetsstudierne. Deres viden fra adgangsstudiet er intakt, og de vil hurtigere kunne komme i gang med spændende studie-, forsknings- og karrieremuligheder, siger videnskabsminister Helge Sander.

Det er lidt som at stå på et tog, det her med at starte på en uddannelse. Der er andre, der gerne vil sætte farten, en lokomotivfører i front der har taget en beslutning: Om fem år skal du være ude igen, stadig ung (du startede jo som 19-20-årig), tjene penge til samfundet, gøre karriere, stifte familie så fødselsraten kan komme op etc.

Men hvem bør bestemme farten? Det gør du! Hvem bestemmer retningen? Du bestemmer retning og mulige destinationer, det er dit valg, om du vil vælge om, prøve noget andet, finde på noget nyt, køre en tredje vej osv. Du vil sikkert opleve, at mange forsøger at rykke i rattet og at trykke på speederen, men

i sidste ende har du stadig det afgørende ord – det er dig, der bestemmer. Nyd det!! Overvej mulighederne, dvæl ved dem, mærk dem! Hvad er det, du allerhelst vil? Hvad betyder det, om studiet tager lige præcis 10 semestre? For universitetet betyder det flere penge, at du gennemfører på normeret tid – men hvad betyder det for dig? Hvis du kan nå, hvad du vil på 10 semestre, er alle selvfølgelig glade, men vil 11 semestre være givet godt ud, hvis to af dem var på drømmeuniversiteter i Sydamerika? Eller hvis praktikken fik lov lige at fylde lidt mere? Eller der var brug for en pause efter to år?

Der skal herfra bestemt ikke lyde en opfordring til at trække studietiden i langdrag, hverken for din egen og slet ikke for universitetets skyld. Omvendt skal der lyde en opfordring til at huske, at DU BESTEMMER! Det er din uddannelse – gør, hvad du vil med den, men vær glad for det, du gør.

Hvad er HUMrådet?

HUMrådet er repræsentant for den samlede studenterpolitiske bevægelse på det Humanistiske Fakultet og fungerer som et fakultetsråd for studerende. På Hummora har vi valgt at samle os, fordi vi med så mange små fag har brug for en lilles stemme for at stå stærkere over for dekanater, Studenterrådet og andre interessenter. På sidste semester var der fokus på universitetets evaluering og i særdeleshed på studiestrukturbekæmpen på Hummora. Dette semesters arbejde består i at revidere vores vedtægter. Mere interessant bliver indvarslen for at få flere aktive i fagrådene på HUM, i den forbindelse afholdes en lyttestur d. 6.-8. november, hvor alle, der er interesserede i studenterpolitik, er velkomne. Vi har ligeledes åbent på vores sekretariat i rimede to dage om igen, hvor du er velkommen til at kigge ind. Vi giver klagevejledning, vejledning i forhold til fagradarbejde samt meget andet! ... Og det plejer at være kaffe på kanden. Læs mere om os www.hummora.au.dk/humraad.

NYE SERVICEYDELSER

Nye serviceydelser fra Fakultetssekretariatet: en konferencestøtte-funktion og udvidet oversætterordning

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

Forskere har i foregående numre af HUMavisen efterlyst praktisk støtte til at arrangere konferencer. Kritikken blev rejst i HUMavisen sidste år i december og fulgt op i marts og gik blandt andet på, at forskere var nødt til at bruge lang tid på administrativt arbejde som for eksempel at håndtere tilmeldinger og betalinger, sørge for lokale- og hotelbookinger frem for at bruge deres tid på akademisk arbejde. Der er nu hjælp at hente i en ny konferencestøtte-funktion på fakultetssekretariatet.

– Vi vil gerne yde forskerne bistand og har derfor etableret en konferencestøtte-funktion, hvor man kan få hjælp til en lang række af praktiske opgaver i forbindelse med planlægningen og afviklingen af en konference, fortæller administrationschef Ole Jensen.

– Nogle af de opgaver vi kan håndtere er tilmeldinger og indbetalinger via webshop, booking af lokaler på campus, bestilling af forplejning, AV-udstyr, rejser, hotel m.m., siger Ulla Rasmussen Billings, der fungerer som konferencekoordinator på Det Humanistiske Fakultet. Man kan rette henvendelse til hende via mail eller telefon for at høre nærmere om de praktiske arbejdsopgaver, man kan få hjælp til.

Nyt navn og nye kursustilbud

Der er også nyt om oversætterordningen, der er blevet udvidet på flere fronter og nu hedder *Language Services*. På medarbejdersiden er to ekstra medarbejdere blevet tilknyttet. Sprogkonsulenterne, Lenore Messick og Claire Neesham, skal tilsammen udfylde, hvad der svarer til ¾ af en stilling på Fakultetssekretariatet og i tæt samarbejde med sprogkonsulent Stacey Cozart yde sproglig revision af videnskabelige og administrative tekster. Derudover skal de i endnu højere grad end tidligere udvikle og afholde kurser/workshops. Nogle af de aktuelle tilbud er workshops i *Academic Writing* og *Presenting and Discussing Research* samt individuel sproglig vejledning. Der vil også gennem *Language Services* være mulighed for at få kurser skræddersyet efter behov.

På www.hum.au.dk/service/konferencestotte kan du med tiden orientere dig om de serviceydelser, Fakultetssekretariatet kan bidrage med. Hjemmesiden er under opbygning.

På www.humaniora.au.dk/sprogservice kan du læse mere om de serviceydelser, Language Services fremover tilbyder.

En konferencestøtte-funktion er etableret på Det Humanistiske Fakultet. Så nu er der hjælp til hotelbookinger, rejsetilbud, tilmeldinger og andre praktiske opgaver, og så er der fremover flere tilbud om sprogkonsultation gennem Language Services.

TIDSSKRIFTER

Derridas genførd?

Mens Derrida var uomgængelig og toneangivende læsning på universiteternes kunst- og litteraturinstitutter frem til midten af 1990'erne, så har hans navn for mange i de senere år været forbundet med noget forgangent, en ahistorisk og apolitisk skriftfokuseret tilgang. I lyset af Derridas tilsyneladende forsvinden, stiller vi med dette nummer af Passage spørgsmålene: Giver det mening at se

bort fra Derridas tænkning i dagens diskussioner af tekster og kulturer? Hvordan, hvis overhovedet, har den sene Derridas tænkning påvirket den aktuelle kunstneriske og kunstvidenskabelige scene?

Passage 61: Går Derrida igen? red. Jacob Lund og Stefan Iversen, Aarhus Universitetsforlag, 157 sider, 120 kr.

Vikingerne kommunikation

I rækken af tværfaglige vikingsymposier, der siden 1982 årligt er afholdt på skift mellem universiteterne i Odense, Århus, København og Kiel, var Århus i 2008 for ottende gang vært. De fire her trykte foredrag behandler emner fra vikingernes verden med forskellige indfalds-inkler. Her kan man eksempelvis blive klogere på vikingernes kommunikation og sociale netværk, stednavne som

formidler tidens landskab og samfund samt køn og krig. Rækken af beretninger er blevet en væsentlig brik i den mangeartede forskning, som med udgangspunkt i vikingetidens gådefulde verden drives rundt om på museer og universiteter.

Syvsogtyvende tværfaglige vikingsymposium, red. Else Roesdahl og Jens Peter Schjødt, Forlaget Hikuin, 83 sider, 40 kr.

EU, UK og Danmark

Dette nummer af Jean Monnet Centers nyhedsbrev stiller skarpt på det danske europaparlamentsvalg, der blev afholdt 7. juni. 3 danske kandidater, Dan Jørgensen (S), Morten Messerschmidt (DF) og Morten Løkkegaard (V) bidrager med indlæg, der sætter fokus på deres holdninger til Europa og Danmark. Nyhedsbrevet indeholder desuden en artikel af den britiske ambassadør i Danmark,

Nick Archer, hvor han præsenterer Storbritanniens nuværende EU-dagsorden. Her fremgår det, at den nuværende Brown-regering faktisk lægger megen vægt på EU, og at EU udvikler sig og bidrager med løsningsforslag til mange af tidens udfordringer.

Jean Monnet Center: Newsletter no. 35, Historisk Afdeling, Aarhus Universitet

Med Sfinxen i Athen

Det seneste nummer af Sfinx tilbyder en lang rejse til Athen. Det begynder i bronzeladermenneskets fodspor og fortsætter ind i det klassiske Athen, hvor Parthenon-templet sætter sit aftryk, og Athen bliver en frygtet sømagt. I tiden efter Kristi fødsel præges Athen af nedgangstider og bliver med tiden en mindre by i det store osmanniske rige. Rejsen slutter i nutiden, hvor Athen igen har rejst sig

og er blevet en moderne storby og et yndet turistmål. Vi kommer også forbi de danske udgravninger i Piræus og arkitekt Christian Hansens silkefabrik, der har givet navn til en hel bydel.

Sfinx 32. årgang nr. 2, Aarhus Universitet, 68 sider, 90 kr.

Interaktivitet

Teatret og de performative kunstarter er i stigende grad begyndt at orientere sig mod anvendelsen af interaktivitet og interaktive dramaturgier. Peripeti indeholder eksempler på og overvejelser om teatrets og de performative kunstarters anvendelse af interaktivitet. Undersøgelserne foregår på flere forskellige niveauer; gennem konkrete eksempler belyses hvordan og med hvilke perspektiver dra-

maturgierne er interaktive; gennem teoretiske begrebsafklaringer undersøges, hvordan man kan forstå konceptet interaktivitet i en dramaturgisk kontekst; og endelig ser tidsskriftet på, hvordan interaktive dramaturgier kan bibringe en grundlæggende forståelse af nutidens kultur og medier i bred forstand.

Peripeti 11: Interaktivitet, red. Erik Exe Christoffersen et al., Afdeling for Dramaturgi, 153 sider, 150 kr.

Tegn på tavshed

Denne gang tager tidsskriftet *Semikolon* tavsheden under behandling. Studerende har redigeret et temanummer, hvor tavshed ses som meget andet end blot fravær af tegn. Temaet gælder æstetiske udtryk i litteratur og billedkunst, tavshed som et psykologisk virkemiddel og som vilkår for moderne kommunikationsmidler. Derudover læses tavsheden som et forsonende element i sociale konflikter

og som et fænomen med politiske konsekvenser. I en ny sektion går læsere i kritisk dialog med artikler fra tidsskriftets ældre numre, og i øvrigt byder tidsskriftet på anmeldelser og artikler udenfor tema.

Semikolon – Tidsskrift for Idéhistorie, Semiotik og Filosofi nr. 17, 2009, Astrid Nonbo Andersen (ansv.), 140 sider.

BOGOMTALER

Græker i den pontiske periode

Meetings of cultures arouse strong feelings. In this volume, nineteen scholars from several countries present a profound discussion covering various topics from the physical arena of the colonial encounters, to the layout of land and protection of cities, to the dynamics of the cultural exchange, to the perception of how it was to be Greek in the Pontic realm, and finally, to be reciprocal strategies exerted by the Greeks

and Scythians in the Olbia as described in Herodotus's Skythian Tale. Through the many-sided contributions it is revealed how the self and the other are two sides of the same coin.

Meetings of Cultures – Between conflict and coexistence, red. Pia Guldager Bilde & Jane Hjarl Petersen, Aarhus Universitetsforlag, 424 sider, 378 kr.

Det pontiske rige

Mithridates VI Eupator, the last king of Pontus, was undoubtedly one of the most prominent figures in the late Hellenistic period. Throughout his long reign (120-63 BC), the political and cultural landscape of Asia Minor and the Black Sea area was reshaped along new lines. The authors present new archaeological research and new interpretations of various aspects of Pontic society, its contacts with the Greek world and its eastern neighbours and investigate the

background for the expansion of the Pontic Kingdom that eventually led to the confrontation with Rome.

Mithridates VI and the Pontic Kingdom, red. Jakob Munk Højte, Aarhus Universitetsforlag, 376 sider, 378 kr.

Jernproduktion i bronzealderen

This thesis challenges view that the South-Caucasian culture of the Late Bronze Age played a decisive role in early iron production. The region is characterized, on the contrary, as a traditionally-bound aristocratic society with an impressive bronze industry. It was the population of South-Eastern Turkey, that first made use of the new metal and discovered the art of steel making. Climatic changes forced a southward migration, which not only brought the two cultures

into contact, but also into conflict, with each other. That process finally resulted in the creation of the Urartian Empire.

Die Einführung der Eisenstechnologie in Südkaukasien und Ostanatolien während der Spätbronze- und Früheisenzeit, Aarhus Universitetsforlag, 368 sider, 300 kr.

Danmark-Grønland t/r

Danmark ville ikke være Danmark uden Grønland, og uden Danmark ville Grønland ikke være Grønland. I denne antologi præsenterer og analyserer ti Grønlandsforskere nogle af de personer og deres værker, som har haft størst betydning for Grønland og relationerne til Danmark igennem tiderne. For den viden, der er skabt herfra, har haft stor betydning for forholdet mellem landene i dag samt det syn

landene har på hinanden. Rækken af betydningsfulde, Grønlandsfarere tæller bl.a. Hans Egede, Fridtjof Nansen og Knud Rasmussen.

Grønland – en refleksiv udfordring, red. Ole Høiris, Aarhus Universitetsforlag, 368 sider, 378 kr.

Eksistenstænkning – igen

Hvad vil det sige at eksistere - og at tænke over sin eksistens? Hvordan påvirker livet tænkningen - og tænkningen livet? Spørgsmål som disse nød enorm popularitet i efterkrigstiden. Men som årene gik, gik det populære hen og blev upopulært. Betegnelsen eksistentialeisme kom til at signalere filosofisk letbenethed, populisme og generel intellektuel uvederhæftighed. Men det har ændret sig, og *At tænke eksistensen* viser hvorfor. Med disse 12 artikler skrevet af førende

danske forskere i filosofi og idéhistorie, står det klart, at vi i dag må genåbne og gentænke spørgsmålet om eksistensen.

At tænke eksistensen – Studier i eksistenstænkningens historie og betydning, red. Paw Hedegaard Amdisen et al., Aarhus Universitetsforlag, 262 sider, 278 kr.

Rousseaus politiske filosofi

Denne bog samler de vigtigste af Jean-Jacques Rousseaus (1712-1778) mindre politiske og økonomiske skrifter. De udvalgte tekster er afgørende for at forstå Rousseaus tanker om emner som suverænitæt, frihed, repræsentation, nation, stat og fred. Begreber, der fortsat arbejdes med, og hvor Rousseau endnu i dag leverer et væsentligt bidrag til afklaringen af vores historiske og aktuelle samfundstilstand. Bogen indeholder også hans vigtige første afhandling, der er

et opgør med sin samtids fremskridtsoptimisme. Teksten introducerer mange af de vigtigste principper i hans tænkning og viser Rousseau i et glødende opgør med den oplysningstænkning, han ofte associeres med.

Politiske skrifter, Jean-Jacques Rousseau, red. og efterskrift Mikkel Thorup, Forlaget Klim, 265 sider, 299 kr.

Vesten og tolerancen

Rune Engelbreth Larsen viser, hvorfor Vesten ikke nødvendigvis behøver stå fremmed over for det multikulturelle samfunds udfordringer, men er historisk rustet til at håndtere dem. Ikke på trods af, men på grund af den vesteuropæiske kulturarv - og dens centrale tolerancetradition. Bogen afdækker de kulturhistoriske forudsætninger for de dilemmaer, vi står over for i dag, og viser, at det er reglen og ikke undtagelsen, at forskellige religioner kan leve fredeligt side om side. Forfatteren viser således, at der er mange historiske erfaringer at trække på, når vi i dag (igen) skal lære at leve sammen i multireligiøse samfund.

Oplysning og tolerance – arv og aktualitet, Rune Engelbreth Larsen, Aarhus Universitetsforlag, 211 sider, 248 kr.

Løgstrup på kant med Kant

Løgstrup forholdt sig løbende til Kants tænkning, men dele af Løgstrups værk er udviklet i en art positiv opposition til Kants stringente afvisning af muligheden for at få klarhed over de grundlæggende metafysiske spørgsmål. I denne bog, som nu foreligger i en ny udgave, gennemgår Løgstrup Kants landvindinger inden for erkendelsesteorien, men pointerer samtidig,

hvor betydningsfulde de metafysiske spørgsmål er for menneskets eksistens. Nok kan vi ikke *vide med vished*, når det kommer hertil, men menneskets dybe forankring i disse anliggender er uomgængelig.

Kants kritik af erkendelsen og refleksionen, K.E. Løgstrup, efterskrift ved Peter Aaboe Sørensen, Klim, 125 sider, 179 kr.

Italien i Skandinavien

I juni 2007 stod Italiensk ved Aarhus Universitet for afholdelsen af den 8. skandinaviske Italianistkongres, en 3-årlig begivenhed med tradition for at samle en stor del af de skandinaviske forskere på dette område. Kongressen foregik i Århus og på Sandbjerg og bød på et bredt spektrum af bidrag inden for lingvistik, litteratur og kultur, samt inden for kongressens særtema "Goldoni e teatret", valgt i anledning af Goldonis 300-års-fødselsdag. Akterne

giver hvert tredje år et spejlbillede af den skandinaviske italianistik status og bliver bredt reciperet, især inden for Skandinavien. Akterne udkommer nu for første gang som peer reviewed.

Atti dell'Ottavo Congresso degli Italianisti Scandinavi, Svend Bach et al., Aarhus Universitet, afdeling for italiensk.

Bogomtalerne er skrevet af Stefan M. Rasmussen

Fik designpris efter **35 år** med **samme udseende**

Arkæologiårbogen Hikuin hædret for sit tidløse design. Det er middelalderarkæologen, lektor Jens Velle, der står bag énmandsforlaget *hikuin*, og nu er forlagets arkæologiske årbog af samme navn blevet hædret af Foreningen for Boghaandværk for at være blandt Årets Bedste *Bogarbejde 2008*.

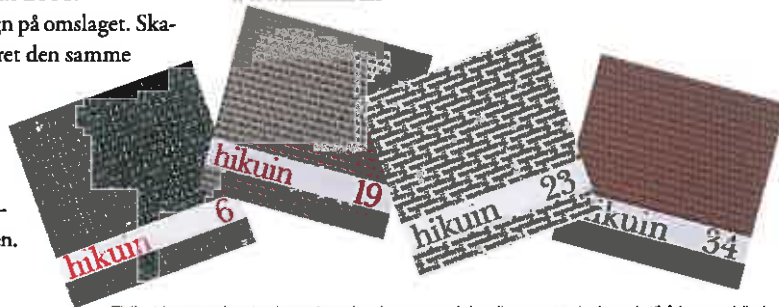
Prisen går til årbogen for et tidløst design på omslaget. Skabelonen har siden begyndelsen i 1974 været den samme med varierende mønstre.

"Det er al ære og ros værd, at den designansvarlige forlægger har holdt fast i grundideen på trods af postmoderne 80'ere, dekonstruktivistiske 90'ere og minimalistiske 00'ere", hedder det i motivationen.

De udvalgte bøger blev før sommerferien udstillet på Kunstindustrimuseet, og vandreudstillingen vil i slutningen af 2009 kunne ses på Statsbiblioteket.

www.boghaandvaerk.dk

www.hikuin.dk

Tidløst bogomslag trods postmodernisme og minimalisme gav designpris til årbogen hikuin.

NAVNYT

Ansættelser, orlov og fratrædelser

Fakultetssekretariatet

Jannie Laigaard, fuldmægtig, 1. september 2009, i dimittend-projekt med midler fra Videnskabsministeriet

Lars Frølund, projektleder, fratræder pr. 31. August 2009 og overgår til Technology Transfer and Entrepreneurship

Lenore Maude Messick, oversætter, 1. september 2009 i en delt stilling med Ledelsessekretariatet

Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Helle Vandkilde, professor, 1. august 2009

Kristian Korde Højbjerg, lektor, 1. september 2009-31. august 2010

Lise Hannestad, docent, fratræder 31. januar 2012

Filosofi og Idehistorie

Ejvind Hansen, lektor 1. juli 2009-30. juni 2010

Eline Busck Gundersen, adjunkt, 1. marts 2009-31. december 2012

Sune Lütberg, adjunkt 1. juni 2009-31. december 2011

Historie og Områdestudier

Anne Ingeborg Frank Sørensen, fuldmægtig AC, 1. august 2009

Kirsten Gomard, lektor, fratræder pr. 31. juli 2009

Mette Frisk Jensen, post.doc. 1. juni 2009-31. maj 2010

Informations- og Medievidenskab

Anja Bechman Pedersen, videnskabelig assistent, 1. juli 2009-30. juni 2010

Janus Bager Kristensen, softwareudvikler AC, 1. maj 2009-31. december 2011

Rolf Bagge, softwareudvikler AC, 1. maj 2009-31. december 2011

Stephanie Maria Maden, kontorfunktionær 1. juli 2009

Nordisk Institut

Birthe Tranbæk, afdelingsleder, fratræder 31. december 2009

Kristian Tjlen, post.doc., 1. april 2009-31. marts 2012

Simon V. Borchmann, adjunkt, 1. juli 2009-31. december 2011

Sofan Kjerkegaard, videnskabelig assistent, 1. september 2009-31. august 2010

Institut for Sprog, Litteratur og Kultur

Eva Engels, post.doc., 1. maj 2009-31. januar 2011

Ken Drozd, lektor, fratræder 31. august 2009

Lene Wagstein, videnskabelig assistent, 1. august 2009-31. juli 2010

Peter Slomanson, udenlandsk lektor, 1. august 2009-31. juli 2010

Robert C. Thomsen, lektor, fratrædt 31. juli 2009

Sebastián Doubinsky, udenlandsk lektor, 1. august 2009-31. juli 2011

Vera Alexander, post.doc., fratrædt 31. juli 2009

Institut for Æstetiske Fag

Linda Maria Koldau, professor, 1. september 2009-31. august 2010

Sofie Hørsker Maden, videnskabelig assistent, 1. August 2009-31. juli 2010

Ph.d.-graden

Lone Koefoed Hansen, Institut for Æstetiske Fag, re:configuring interface culture-digital aesthetics in the age of pervasive computing.

Inga Merkyte, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Transitions in Archaeology. From the Copper Age to the Bronze Age in Southeastern Europe: Līga-Ezero-Kale.

Mark Le Fanu, Institut for Informations- og Medievidenskab, Mizoguchi and Japan
Jens Lohfert Jørgensen, Institut for Æstetiske Fag, Sygdomstegn. En symptomatologisk læsning af J. P. Jacobsens "Niels Lyhne".

Laura Martine Winther Balling, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, Morphological Effects in Danish Auditory Word Recognition.

Karen Gram-Skjoldager, Institut for Historie og Områdestudier, Fred og folkeret. Internationalismens status og rolle i dansk udenrigspolitik 1899-1939.

Casper Andersen, Institut for Filosofi og Idehistorie, "The Civilisers". Consulting Engineers, Imperialism, and Africa, 1880-1914.

Nye ph.d.-studerende

Henrik Hvenegaard Mikkelsen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, The present past of Violence: Personhood, pacification and the visibility of memory among the Illongos. 1.4.2009.

Rachel Charlotte Smith, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, People-Centered Innovation in Cultural Heritage Communication. Anthropological Explorations of Cultural identities in a Digital Era. 1.4.2009.

Morten Zieshen, Institut for Filosofi og Idehistorie, Om mening. En fenomenologisk-hermeneutisk gentænkning af coaching- og organisationsteorien. 1.6.2009.

Jesper Christiansen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Motivation til innovation-et antropologisk perspektiv på offentlig-privat innovation. 1.6.2009.

Sinne Gunder Strøm Olsen, Institut for Informations- og Medievidenskab, Cool snacks-en undersøgelse af 10-16-åriges mediebrug og madvalg. 1.8.2009.

Constanze Rassmann, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, How many Chieftains? How many Smiths? Artefacts as a reflection of socio-political, economic and cultural structures of the European Bronze Age. 1.9.2009.

Heide Wrobel, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Craftmanship, production and distribution of metalwork in the early and middle Northern Bronze Age. 1.9.2009.

Mikkel Birk Jespersen, Institut for Æstetiske Fag, Litteratur og utopi i den engelske og den amerikanske revolution. 1.9.2009.

Kasper Holdgaard Andersen, Institut for Historie og Områdestudier, Da danerne blev Danmark. Et empirisk funderet og tværfagligt studie af den tidligste danske identitets opståen og udvikling. 1.9.2009.

Bengerd Maria Juul Thorsen, Institut for Æstetiske Fag, Baumgarten i klassisk og aktuel æstetikteori-en filologisk og receptionshistorisk, aktualiserende undersøgelse af poetologiske aspekter af Baumgartens æstetik- og erkendelsesteori. 1.9.2009.

Marianne Petrea Jakobsen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Participatory Development in Ladakh: Ideologies and Realities. 1.9.2009.

Christian Houlberg Skov, Institut for Historie og Områdestudier, Mellemkrigstidens konservative modernitetskritik og dens betydning for reformuleringen af den politiske linie i Det Konservative Folkeparti. 1.9.2009.

Mads Østergaard, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Tengrisme-forestillinger om et særligt kirgisisk rum og en særlig kirgisisk tid. 1.9.2009.

Per Henrik Storm, Institut for Informations- og Medievidenskab, Transformerende oplevelser i interaktive augmentedere rum. 1.9.2009.

Kresten Lundsgaard-Leth, Institut for Filosofi og Idehistorie, Håbets metafysik-en afdækning af håbets genkomst i den moderne diskurs samt en filosofisk diskussion af håbets metafysik med særligt hensyn til Hegel og Kierkegaard. 1.9.2009.

Miriam Vestergaard Kobbersmed, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, En mulig litterær oversættelseskritik. 1.9.2009.

Lærke Maria Andersen Funder, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Udstillinger og udsagn. En undersøgelse af antikens rolle i samtidens Europa gennem museernes formidlingsstrategier og -metoder. 1.9.2009.

Jakob Schweppenhäuser Bech-Hansen, Nordisk Institut, Ny dansk lydlig lyrik. 1.9.2009.

PÅ OPDAGELSE I DET KOLDE NORD

Kom med Knud Rasmussen til polarverden

Moesgård Museum inviterer på en sanselig og tankevækkende rejse fra Grønland over Canada og Alaska til Sibirien.

Knud Rasmussen gennemførte adskillige polarekspeditioner, hvoraf den 5. Thuleekspedition betegnes som den mest ambitiøse. Knud Rasmussen ville vise, at alle folk i Arktis var del af den samme kultur, inden påvirkningen udefra slog igennem. Samtidig nærede han et stærkt ønske om at udbrede kendskabet til inuitternes kultur og at få omverdenen til at anerkende den som en ligeværdig kultur i forhold til den europæiske.

I 2008 – i 75-året for Knud Rasmussens død – fulgte fotografen Casper Dalhoff og en gruppe danske videnskabsfolk og journalister i polarforskernes slædespor på ekspeditionen Arctic Explorer. Målet var at finde ud af, hvad der var sket med folkene og naturen gennem de seneste 80 år. Undervejs så ekspeditionsdeltagerne med egne øjne, hvilken ekstrem udvikling der er sket på både det klimatiske, det politiske og det kulturelle område.

Tag med på rejse

I udstillingen inviteres man med på en opdagelsesrejse i polarfolkernes verden i fortid og nutid ved at følge i hælene på de to

ekspeditioner. Man kan prøve det varme ekspeditionstøj, lege med inuitternes legetøj og opleve en række scenarier med genstande og dragter indsamlet i Arktis. Blandt de mere kuriøse genstande er den farverige ekspeditionsdeltager Peter Freuchens skæg og fodprotese, der er med til at fortælle den dramatiske historie om, hvordan han engang var ved at fryse inde og miste livet.

Hovedsporet er Knud Rasmussens rejse, men nutiden er hele tiden nærværende i form af fotografen Casper Dalhoffs billeder, der skaber en ordløs fortælling om den fælles kultur og de fælles problemstillinger, som de arktiske folk står over for.

DEN HVIDE BY

Oplev landsudstillingen i Antikmuseet

I år fejrer Århus 100-året for Landsudstillingen 1909. Anton Rosens arkitektur til Den hvide By, som Landsudstillingsområdet blev kaldt, er fyldt med bygningsformer fra den klassiske græske og romerske arkitektur. I Antikmuseets foyer vises med en række fotos, hvordan Rosen brugte de klassiske former til at understrege Landsudstillingens ambition som en national udstilling, hvor Århus var verdensby for en sommer.

Antikmuseet har desuden været med i det udvalg, som i foråret lavede en udstilling ude i byen omkring Landsudstillingen. Da Landsudstillingen sluttede, blev den hvide by revet ned. Men indtil 3. oktober kan man på udvalgte steder i byen se plancher

med billeder fra byen. Plancherne er opstillet der, hvor den hvide by lå i det nuværende Frederiksbjerg. Man kan derfor se præcis, hvordan området så ud dengang.

Gratis entré. Åben mandag, torsdag og søndag 12.00-16.00.

Læs mere på: www.antikmuseet.au.dk

EKSTERNE BEVILLINGER

4.696.390 kr. har Ann-Christina L. Knudsen modtaget fra Forskningsrådet for kultur og kommunikation til projektet: *Demokratiets institutioner i forvandling*

1.821.000 kr. har Lotte Philipsen modtaget fra Forskningsrådet for kultur og kommunikation til projektet: *Samtidskunstens begreb og praksis. Begrebsafklaring og analytisk kvalificering af 'samtidskunst'*.

1.606.000 kr. har Karina Lykke Grand modtaget fra Forskningsrådet for kultur og kommunikation til projektet: *Dansk guldalder og nationalromantikken - revideret. Korrespondancer om nationalfølelse, dansk identitet og kunstværdi mellem enevælde og grundlovsstyre.*

874.000 kr. har Karen Gram-Skjoldager modtaget af Forsknings- og Innovationsstyrelsen til projektet: *Transnationalisering af dansk udenrigspolitik - menneskerettigheder, demokrati og institutionel kultur i dansk udenrigspolitik efter Anden Verdenskrig.*

800.000 kr. har Mads Kähler Holst modtaget fra Nationalmuseet til: *Arkeologisk forundersøgelse af området nord og nordøst for Jelling-monumenterne.*

600.000 kr. har Mette Frisk Jensen modtaget fra Købstædernes Forsikring til: *Udarbejdelse af jubilæumstidsskrift til Købstædernes Forsikring ifm. 250-års jubileum.*

250.000 kr. har Anne Frank Sørensen modtaget af Forsknings- og

Innovationsstyrelsen til projektet: *Det virtuelle læringsrum på www.danmarkshistorien.dk*

232.000 kr. har Steffen Ejnar Brandorff modtaget fra It-vest til projektet: *Mit studium IT-vest.*

145.865 kr. har Hanne Leth Andersen modtaget fra EU til projektet: *Hola 2009 - Lif/Long learning programme.*

140.469 kr. har Mads Kähler Holst modtaget som en del af Carlsberg bevilling til projektet: *Manuring intensity in prehistoric farming by stable carbon and nitrogen isotope ratios.*

132.500 kr. har Helle Mathiasen modtaget fra Region Midtjyllands sundhedsvidenskabelige Forskning til konferencen: *Jagten på den røde tråd.*

100.000 kr. har Peter Aaboe Sørensen modtaget fra Augustinus Fonden til Løgstrup Biblioteket

50.000 kr. har Rubina Raja modtaget fra Forskningsrådet for kultur og kommunikation til projektet: *Constructing religious identities, Space and texts in the pagan and early Christian Near East, AD 100-400.*

28.000 kr. har Adrian Favell modtaget fra Danish Development Research Network til projektet: *Visualising Asian Modernity: The Global Rise of Contemporary Japanese and east Asian Visual Arts.*

NYT FRA HUMANIORA I KØBENHAVN

Flere professorer, betaling for at blive ph.d. og samling officielt udnævnt til verdensarv

Denne spalte skrives af Redaktionen for bladet Humanist. Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet

Ny professorplan

De næste tre år skal mindst 15 nye professorer skabe grobund for endnu flere internationale forskningsprojekter på Det Humanistiske Fakultet. I dag er Humaniora det fakultet på Københavns Universitet, der har færrest professorer, men en ny plan med det langsigtede mål, at 25 procent af fakultetets fastansatte forskere skal bære professortitlen, skal nu sørge for en bedre balance.

Den nye professorplan sørger for, at finansieringen er på plads. Seks af fakultetets otte institutter får i en periode på tre år betalt

2/3 af nye professorater, hvis ansøgeren hyres ind udefra, mens de modtager 100.000 kr. årligt, hvis der er tale om ansættelse af en allerede ansat lektor. Det betyder, at det fremover bliver muligt at rekruttere store internationale forskernavne til at stå i spidsen for nye satsninger eller tilbyde en attraktiv karrierevej til nøgleforskere, der allerede er ansat ved fakultetet.

De to søstermagasiner Humanist og HUMavisen udveksler i hvert nummer nyheder fra hinandens fakulteter. De to fakulteter er hhv. Danmarks største og næststørste, målt i studerende.

KALENDER

<h2>September</h2>			
17	Modernitet, realisme og eksil		
17-18	Antikfagene i Norden i det 21. århundrede		
16	Less is more		
18	Dødsdrift, gentagelse og hævn		
18	Tiltædelsesforelæsning ved Charles Ess		
23	Every picture tells a story		
24	The Culture of Speed		
24-25	Trusting the new		
30	Reklame mellem information og underholdning		
<h2>Oktober</h2>		<h2>Oktober</h2>	
01	Antichrist (2009) chaos reigns		
07	Krimien og historien		
			
07-08	Motion and Emotion within Place	28 Open source – ideologi eller forretning? Og noget om copyright og copyleft	
09	Because it just looks cool!	29 Unnatural Narratives	
21	Bourne versus Coen møder PTA	<h2>November</h2>	
22-24	Transmedial Concepts and Phenomena	03-06 Global Dialogue Conference: Responsibility - Climate Change as Challenge for Intercultural Inquiry on Values 	
		04 Fortællinger om brands	
		05 Ethos and Interpretive Strategies	
		06 Award Ceremony of the Global Dialogue Prize	
		13 Narrativitet og Storytelling	
		20 Systemudvikling i det virkelige liv	
		25 Appreciating Informational Genres	

10 SPØRGSMÅL TIL PROFESSOREN

I de kommende numre af HUMavisen vil vi stille vores professorer en række spørgsmål inden for deres fag såvel som deres fritid. Det eneste spørgsmål, der er åbent, er det sidste, hvor professoren selv skal formulere et spørgsmål til en anden professor. Og så er stafetten givet videre.

Som den første mand i stolen har vi inviteret professor Jacob Wamberg fra Kunsthistorie.

1. Hvem er din yndlingskunstner?

Blandt nulevende må det være Bruce Nauman. Han laver egen-sindige og gådefulde synteser ud af tilsyneladende modstridende bevægelser i nyere amerikansk kunst – minimalisme, pop, koncept, video, hyperrealistisk skulptur.

2. Er du selv udøvende inden for en kunstart?

Jeg var som teenager en ret habil tegner og dyrkede i forlængelse heraf sorthvid-fotografi med forbilleder hos folk som Cartier-Bresson og amerikaneren Lee Friedlander. Men efter det blev seriøst med kunsthistorien, har jeg lagt tegningen helt på hylden og fotograferer kun til husbehov.

3. Hvad har du hængende på væggen derhjemme?

Flere ting af Troels Wørsel hvis konceptprægede maleri, jeg sætter højt. Selv om den ikke hænger, men står, må jeg også nævne en fantastisk bronzeret majolikaskulptur af Kirsten Ortved. Den er ret underlig, en hybrid mellem ridderhjelme og kranium og med urovækkende seksuelle undertoner.

4. Hvad er dit mest mærkværdige forskningsresultat?

Jeg er stadig lidt paf over konklusionen på min disputats: at billeder udstyres med rum og landskaber ifølge en ganske bestemt tidsmæssig lovmæssighed – og at dette sandsynligvis er symptom på kulturel evolution som sådan.

5. Har du en hobby?

Jeg er en af de nørdere, hvis arbejde flyder så meget over i fritiden, at selv min bryllupsrejse har en camoufleret studietour (til min hustrus delvise fortrydelse). Min hobby? Nej. Men jeg har en vagnhed for klassisk musik, især klaver. Schumann, Beethoven, Schubert. Og slapper også af med madlavning, iske mindst kagebagning (jeg har en temmelig sød tand).

6. Har du en grænse for, hvad der er kunst?

Ikke i den forstand at jeg rynker på brynene over, hvor langt ud kunstnere kan gå. Alt kan blive til kunst – fra tomme gallerier til opbrækning af blendede katte – hvis blot nogen kan vise os det med overbevisning.

7. Hvad læser du i din fritid?

Alt for meget det samme, som jeg også læser i arbejdstiden. Men af til slipper der dog også lidt skønlitteratur ind, fx Michel Houellebecq. Hans portræt af vores hyperhedonistiske kultur og dens zigzaggen mellem afgrundsdyb kedsomhed og quasi-posthuman New Age er skræmmende præcist.

8. Hvilken overset kunstner vil du anbefale andre at stifte bekendtskab med?

Den tyske 1800-talsrealist Adolph Menzel. Hans demonstrativt skæve blik er fuldt på højde med mere kanoniserede franskmænd som Courbet.

9. Hvis du ikke var blevet professor, hvor sad du så i dag?

Sikkert samme sted, bare som lektor. Ellers var jeg nok blevet fotograf. Eller astronom eller biokemiker, som jeg faktisk startede med.

10. Hvilket spørgsmål kunne du tænke dig at stille til en professor og til hvem?

Er familielivet befordrende eller udfordrende for dit arbejdsliv? Til Frederik Stjernfelt.

